

Επίσημη Εφημερίδα

C 301

43ο έτος

των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

21 Οκτωβρίου 2000

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελιδα

I Ανακοινώσεις

Επιτροπή

2000/C 301/01	Ισοτιμίες του ευρώ	1
2000/C 301/02	Ανακοίνωση για την έναρξη διαδικασίας αντιντάμπινγκ όσον αφορά τις εισαγωγές ουρίας καταγωγής Λευκορωσίας, Βουλγαρίας, Κροατίας, Αιγύπτου, Εσθονίας, Λιθουανίας, Λιβύης, Πολωνίας, Ρουμανίας και Ουκρανίας	2
2000/C 301/03	Κρατικές ενισχύσεις — Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης EK σχετικά με την ενίσχυση C 37/2000 (ex NN 60/2000, ex E 19/94, E 13/91 και N 204/86) — καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας, στην Πορτογαλία ⁽¹⁾	4
2000/C 301/04	Κρατικές ενισχύσεις — Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης EK σχετικά με την ενίσχυση C 30/2000 (πρώην N 766/99) — Βονα — Κάτω Χώρες — Πέρου ⁽¹⁾	13
2000/C 301/05	Κρατικές ενισχύσεις — Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης EK, σχετικά με το μέτρο ενίσχυσης C 31/2000 (ex NN 38/99) — Ενίσχυση υπέρ της Neue Harzer Werke GmbH Blankenburg — Γερμανία ⁽¹⁾	16
2000/C 301/06	Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.2203 — BA/EIB/Wiener Städtische/CAIB/Duke Street/UBF/JV) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία ⁽¹⁾	22
2000/C 301/07	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.1980 — Volvo/Renault V.I.) ⁽¹⁾	23
2000/C 301/08	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.1891 — BP Amoco/Castrol) ⁽¹⁾	23

I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ⁽¹⁾**20 Οκτωβρίου 2000**

(2000/C 301/01)

1 ευρώ	=	7,444	κορόνες Δανίας
	=	339,5	δραχμές
	=	8,535	κορόνες Σουηδίας
	=	0,5832	λίρες Αγγλίας
	=	0,8452	δολάρια ΗΠΑ
	=	1,2774	δολάρια Καναδά
	=	92,06	γιεν
	=	1,5058	φράγκα Ελβετίας
	=	8,004	κορόνες Νορβηγίας
	=	72,59	κορόνες Ισλανδίας ⁽²⁾
	=	1,5958	δολάρια Αυστραλίας
	=	2,0923	δολάρια Νέας Ζηλανδίας
	=	6,4591	ραντ Νοτίου Αφρικής ⁽²⁾

⁽¹⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
⁽²⁾ Πηγή: Επιτροπή.

Ανακοίνωση για την έναρξη διαδικασίας αντιντάμπινγκ όσον αφορά τις εισαγωγές ουρίας καταγωγής Λευκορωσίας, Βουλγαρίας, Κροατίας, Αιγύπτου, Εσθονίας, Λιθουανίας, Λιβύης, Πολωνίας, Ρουμανίας και Ουκρανίας

(2000/C 301/02)

Η Επιτροπή έλαβε καταγγελία σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 384/96 του Συμβουλίου⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 905/98⁽²⁾ («ο βασικός κανονισμός») στην οποία υποστηρίζεται ότι οι εισαγωγές ουρίας καταγωγής Λευκορωσίας, Βουλγαρίας, Κροατίας, Αιγύπτου, Εσθονίας, Λιθουανίας, Λιβύης, Πολωνίας, Ρουμανίας και Ουκρανίας, αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και, επομένως, προκαλούν σημαντική ζημία στον κοινοτικό κλάδο παραγωγής.

1. Καταγγελία

Την καταγγελία υπέβαλε στις 6 Σεπτεμβρίου 2000 η European Fertilizers Manufacturers Association (EFMA) («ο καταγγέλλων»), για λογαριασμό των παραγωγών που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος, και στην προκείμενη περίπτωση πάνω από το 82 %, της συνολικής κοινοτικής παραγωγής ουρίας.

2. Προϊόν

Το προϊόν που αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ, κατά τους ισχυρισμούς, είναι η ουρία είτε σε υδάτινο διάλυμα ή όχι (το υπό εξέταση προϊόν), το οποίο είναι δυνατό να υπαχθεί προς το παρόν στους κωδικούς ΣΟ 3102 10 10 και 3102 10 90. Οι εν λόγω κωδικοί ΣΟ παρατίθενται για πληροφοριακούς και μόνο λόγους.

3. Ισχυρισμός περί του ντάμπινγκ

Ο ισχυρισμός περί ντάμπινγκ όσον αφορά τη Βουλγαρία, την Κροατία, την Αίγυπτο, τη Λιθουανία, την πολωνία και τη Ρουμανία θεμελιώνεται στη σύγκριση μεταξύ της κανονικής αξίας, που υπολογίστηκε με βάση τις εγχώριες τιμές, και των τιμών εξαγωγής του υπό εξέταση προϊόντος στην Κοινότητα.

Ο ισχυρισμός περί ντάμπινγκ για την Εσθονία και τη Λιβύη στηρίζεται στη σύγκριση μεταξύ της κατασκευασμένης κανονικής αξίας με τις τιμές εξαγωγής του υπό εξέταση προϊόντος στην Κοινότητα.

Δεδομένου ότι, όσον αφορά τη Λευκορωσία και την Ουκρανία, η κανονική αξία θα καθοριστεί με βάση τους κανόνες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 παράγραφος 7 του βασικού κανονισμού, ο καταγγέλλων πρότεινε να καθοριστεί η κανονική αξία με βάση την τιμή που εφαρμόζεται σε μια από τις εν λόγω τρίτες χώρες με οικονομία της αγοράς βλέπε σημείο 5.1.γ) της παρούσας ανακοίνωσης. Ο ισχυρισμός περί ντάμπινγκ βασίζεται στη σύγκριση μεταξύ της κανονικής αξίας, όπως καθορίζεται παραπάνω, και των τιμών εξαγωγής του υπό εξέταση προϊόντος όταν αυτό εξάγεται στην Κοινότητα.

Τα υπολογισθέντα με τον τρόπο αυτό περιθώρια ντάμπινγκ είναι σημαντικά για όλες τις υπόψη χώρες εξαγωγής.

4. Ισχυρισμός περί ζημίας

Ο καταγγέλλων προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία του γεγονότος ότι οι εισαγωγές του υπό εξέταση προϊόντος από την Λευκορωσία,

(¹) ΕΕ L 56 της 6.3.1996, σ. 1.

(²) ΕΕ L 128 της 30.4.1998, σ. 18.

τη Βουλγαρία, την Κροατία, την Αίγυπτο, την Εσθονία, τη Λιθουανία, τη Λιβύη, την Πολωνία, τη Ρουμανία και την Ουκρανία έχουν αυξηθεί συνολικά τόσο σε απόλυτες τιμές όσο και από την άποψη του περιδίου αγοράς.

Επιπλέον, υποστηρίζεται ότι οι ποσότητες και οι τιμές του υπό εξέταση εισαγόμενου προϊόντος είχαν, μεταξύ άλλων συνεπειών, επηρεάσει αρνητικά το μερίδιο αγοράς τις ποσότητες που πωλήθηκαν και το επίπεδο τιμών των κοινοτικών παραγωγών, με αποτέλεσμα τη σημαντική επιβάρυνση της οικονομικής κατάστασης και της κατάστασης της απασχόλησης του κοινοτικού κλάδου παραγωγής.

5. Διαδικασία

Η Επιτροπή, αφού κατέληξε στο συμπέρασμα, κατόπιν διαβούλευσεων με τη συμβουλευτική επιτροπή, ότι η καταγγελία έχει υποβληθεί εκ μέρους ή για λογαριασμό του κοινοτικού κλάδου παραγωγής και ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που δικαιολογούν την έναρξη της διαδικασίας, αρχίζει έρευνα σύμφωνα με το άρθρο 5 του βασικού κανονισμού.

5.1. Διαδικασία για τον προσδιορισμό της πρατικής ντάμπινγκ και της ζημίας

a) Ερωτηματολόγια

Για να συγκεντρώσει τα στοιχεία που κρίνει αναγκαία για την έρευνά της, η Επιτροπή αποστέλλει ερωτηματολόγια στον κοινοτικό κλάδο παραγωγής και στις ενώσεις παραγωγών στην Κοινότητα, στους παραγούς-εξαγωγείς της Λευκορωσίας, Βουλγαρίας, Κροατίας, Αιγύπτου, Εσθονίας, Λιθουανίας, Λιβύης, Πολωνίας, Ρουμανίας και Ουκρανίας, στις τυχόν ενώσεις παραγωγών-εξαγωγέων και στους εισαγωγείς που κατονομάζονται στην καταγγελία, καθώς και στις αρχές των εν λόγω εξαγουσών χωρών.

Εν πάσῃ περιπτώσει, όλα τα μέρη οφείλουν να έλθουν σε επαφή με την Επιτροπή για να διαπιστώσουν εάν κατανομάζονται στην καταγγελία και, σε περίπτωση που δεν κατονομάζονται, να ζητήσουν αντίγραφο του ερωτηματολογίου εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στο σημείο 6. α) i) δεδομένου ότι η προθεσμία που καθορίζεται στο σημείο 6. α) ii) της παρούσας ανακοίνωσης εφαρμόζεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

β) Συγκέντρωση πληροφοριών και ακροάσεις

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη καλούνται να γνωστοποιήσουν εγγράφως τις απόψεις τους, να υποβάλουν πληροφορίες εκτός από τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο και να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία. Αυτές οι πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να υποβληθούν στην Επιτροπή εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στο σημείο 6. α) ii) της παρούσας ανακοίνωσης.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα δεχθεί σε ακρόαση τα ενδιαφερόμενα μέρη, εφόσον το ζητήσουν εγγράφως και αποδείξουν ότι υπάρχουν ιδιαίτεροι λόγοι για τους οποίους επιβάλλεται να γίνουν δεκτά σε ακρόαση. Η αίτηση αυτή πρέπει να υποβληθεί εντός της προθεσμίας του καθορίζεται στο σημείο 6. α) iii).

γ) Επιλογή τρίτης χώρας με οικονομία της αγοράς

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 7 στοιχείο α) του βασικού κανονισμού, προβλέπεται να επιλεγεί η Σλοβακία ως κατάλληλη τρίτη χώρα με οικονομία της αγοράς, για τον καθορισμό της κανονικής αξίας όσον αφορά τη Λευκορωσία και την Ουκρανία. Τα μέρη που μετέχουν στην έρευνα καλούνται να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την καταλληλότητα της επιλογής αυτής εντός της ειδικής προθεσμίας που ορίζεται κατωτέρω στο σημείο 6. β).

δ) Καθεστώς οικονομίας αγοράς

Όσον αφορά τους παραγωγούς-εξαγωγείς στην Ουκρανία, οι οποίοι ισχυρίζονται και προσκομίζουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι αναπτύσσουν δραστηριότητες υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, ήτοι ότι πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 7 στοιχείο γ) του βασικού κανονισμού, η κανονική αξία καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 7 στοιχείο β) του βασικού κανονισμού. Οι παραγωγοί-εξαγωγείς που προτίθενται να υποβάλουν δεόντως τεκμηριωμένες αιτήσεις, οφείλουν να το πράξουν εντός της ειδικής προθεσμίας που ορίζεται κατωτέρω στο σημείο 6. γ). Η Επιτροπή θα αποστείλει έντυπα αιτήσεων προς όλους τους γνωστούς παραγωγούς-εξαγωγείς του υπό εξέταση προϊόντος στην Ουκρανία, που ζήτησαν ατομικό περιθώριο, καθώς και στις αρχές της Ουκρανίας.

5.2. Διαδικασία εκτίμησης του συμφέροντος της Κοινότητας

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του βασικού κανονισμού και προκειμένου να καταστεί δυνατό να ληφθεί απόφαση σχετικά με το κατά πόσον, στην περίπτωση που τεκμηριώνονται οι καταγγελίες περί ντάμπινγκ και ζημίας, η θέσπιση μέτρων αντιτάμπινγκ είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας, ο κοινοτικός κλάδος παραγωγής, οι εισαγωγείς, οι αντιπροσωπευτικές ενώσεις τους, οι αντιπροσωπευτικοί χρήστες και οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις καταναλωτών έχουν τη δυνατότητα, εντός της γενικής προθεσμίας που ορίζεται στο σημείο 6. α) ii) της παρούσας ανακοίνωσης, και υπό τον όρο ότι μπορούν να αποδείξουν ότι υπάρχει αντικειμενική σχέση μεταξύ των δραστηριοτήτων τους και του υπό εξέταση προϊόντος, να αναγγελθούν και να προσκομίσουν πληροφορίες στην Επιτροπή. Σημειώνεται ότι οι τυχόν πληροφορίες που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 21, λαμβάνονται υπόψη μόνον εφόσον τεκμηριώνονται με πραγματικά αποδεικτικά στοιχεία κατά την υποβολή τους.

6. Προθεσμίες

a) Γενική προθεσμία

i) Για να ζητήσουν ερωτηματολόγιο τα μέρη

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη οφείλουν να ζητήσουν ερωτηματολόγιο το ταχύτερο δυνατόν, και το αργότερο 15 ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ii) Για να αναγγελθούν, να υποβάλλουν απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο και τυχόν άλλες παρατηρήσεις

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη οφείλουν να αναγγελθούν, να γνωστοποιήσουν εγγράφως τις απόψεις τους και να προσκομίσουν στοιχεία, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά, εντός 40 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ώστε να μπορέσουν να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις τους κατά την έρευνα.

iii) Ακροάσεις

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν επίσης να ζητήσουν, εντός προθεσμίας 40 ημερών, να γίνουν δεκτά σε ακρόαση από την Επιτροπή.

β) Ειδική προθεσμία για την επιλογή τρίτης χώρας με οικονομία της αγοράς

Τα μέρη που μετέχουν στην έρευνα τα οποία επιθυμούν να διατυπώσουν παρατηρήσεις σχετικά με την καταλληλότητα της Σλοβακίας, η οποία, όπως αναφέρθηκε στο ως άνω σημείο 5.1. γ) προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί ως κατάλληλη χώρα με οικονομία της αγοράς για τον καθορισμό της κανονικής αξίας όσον αφορά τη Λευκορωσία και την Ουκρανία, οφείλουν να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους εντός 10 ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας ανακοίνωσης στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

γ) ...

7. Γραπτές παρατηρήσεις, απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο και αλληλογραφία

Όλες οι παρατηρήσεις και αιτήσεις των ενδιαφερομένων μερών πρέπει να υποβληθούν γραπτώς (όχι σε ηλεκτρονική μορφή, εκτός εάν υπάρχει σχετική πρόβλεψη), και θα πρέπει να αναφέρουν το όνομα, τη διεύθυνση, την ηλεκτρονική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τέλεφαξ/τηλετυπου του ενδιαφερόμενου μέρους.

Διεύθυνση αλληλογραφίας της Επιτροπής:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Εμπορίου
Διευθύνσεις Β και Γ
TERV 0/13
Rue de la Loi/Wetstraat 200 (BU29 7/30)
B-1049 Bruxelles/Brussel.
Τέλεφαξ (32-2) 295 65 05
Τέλεξ: COMEU B 21877.

8. Άρνηση συνεργασίας

Όταν ένα ενδιαφερόμενο μέρος αρνείται την πρόσβαση σε αναγκαία στοιχεία ή, γενικότερα, δεν τα παρέχει εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας ή παρεμποδίζει σημαντικά την έρευνα, επιτρέπεται να συνάγονται προσωρινά ή τελικά σημπεράσματα, είτε καταφατικά είτε αποφατικά, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, όπως προβλέπει το άρθρο 18 του βασικού κανονισμού.

Όταν διαπιστώνεται ότι ένα ενδιαφερόμενο μέρος έχει προσκομίσει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, τα εν λόγω στοιχεία δεν λαμβάνονται υπόψη και είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν τα διαθέσιμα πραγματικά στοιχεία.

9. Σχεδιάγραμμα της έρευνας

Η έρευνα θα ολοκληρωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 9 του βασικού κανονισμού εντός 15 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 του βασικού κανονισμού, είναι δυνατόν να επιβληθούν προσωρινά μέτρα το αργότερο 9 μήνες από τη δημοσίευση της παρούσας ανακοίνωσης στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση C 37/2000 (ex NN 60/2000, ex E 19/94, E 13/91 και N 204/86) — καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας, στην Πορτογαλία

(2000/C 301/03)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2000 που αναδημοσιεύεται στη γλώσσα στην οποία το κείμενο θεωρείται αυθεντικό στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Πορτογαλία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των ενισχύσεων για τις οποίες η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού
Διεύθυνση Z
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Βρυξέλλες
Φαξ (32-2) 296 98 15.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στην Πορτογαλία. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. Διαδικασία

Με επιστολή η οποία φέρει τα στοιχεία SG(98) D/1684 της 24ης Φεβρουαρίου 1998, και αποτελεί πρόταση κατάλληλων μέτρων βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 1 της συνθήκης για ορισμένες κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, η Επιτροπή πρότεινε στις πορτογαλικές αρχές να τροποποιήσουν όλα τα υφιστάμενα στη χώρα τους καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων σύμφωνα με τον ορισμό που περιέχεται στο σημείο 1 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (ΕΕ C 74 της 10.3.1998), οι οποίες θα ισχύσουν από την 1η Ιανουαρίου 2000, ούτως ώστε να είναι σύμφωνα με τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών από την ημερομηνία αυτή. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή κάλεσε συγκεκριμένα τις πορτογαλικές αρχές να της κοινοποιήσουν τις τροποποιήσεις που προτίθενται να επιφέρουν στα υφιστάμενα καθεστώτα των εν λόγω ενισχύσεων, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω επιστολής.

Με την επιστολή αριθ. 629 της 2ας Σεπτεμβρίου 1998 της Μόνιμης Αντιπροσωπείας τους, η οποία πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 7 Σεπτεμβρίου 1998, οι πορτογαλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή επιστολή του Υπουργού Εξωτερικών της 20ής Αυγούστου 1998 που αναφέρει ότι το καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων της ελεύθερης ζώνης της Μαδέρας (κρατική ενίσχυση Ε 19/94, ex E 13/91 και N 204/86) επρόκειτο να λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2000, και θα αποτελούσε τοιουτοτρόπως το αντικέιμενο κατάλληλων μέτρων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

Με την επιστολή D/53951 της 29ης Σεπτεμβρίου 1998 που απευθύνθηκε στη Μόνιμη πορτογαλική Αντιπροσωπεία, οι υπηρεσίες της Επιτροπής έλαβαν γνώση της συμφωνίας των πορτογαλικών αρχών για τις προαναφερόμενες προτάσεις κατάλληλων μέτρων. Ταυτόχρονα, οι υπηρεσίες της Επιτροπής κάλεσαν τις πορτογαλικές αρχές είτε να αναλάβουν τη δέσμευση να περιορίσουν τη διάρκεια του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999, είτε

να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τις τροποποιήσεις που προβλέπονται για να καταστεί το καθεστώς σύμφωνο με τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Στις 26 Μαΐου 1999 πραγματοποιήθηκε διμερής συνάντηση προκειμένου να εξεταστούν λεπτομερώς οι όροι εφαρμογής του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας, καθώς και οι επιπλέοντες από τα προταθέντα κατάλληλα μέτρα. Κατά τη συνάντηση αυτή, οι πορτογαλικές αρχές δεσμεύτηκαν να διαβιβάσουν στην Επιτροπή όλες τις πληροφορίες που θεωρούν αναγκαίες για την αξιολόγηση των μελλοντικών δρών εφαρμογής του εν λόγω καθεστώτος, υπό το πρίσμα των σχετικών διατάξεων των κατευθυντήριων γραμμών, και ίδιως των σημείων 4.15, 4.16 και 4.17 όσον αφορά τις ενισχύσεις λειτουργίας.

Κατόπιν της προαναφερθείσας συνάντησης, οι πορτογαλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή, με την επιστολή αριθ. 848 της 25ης Αυγούστου 1999 της Μόνιμης Αντιπροσωπείας τους, που καταχωρίθηκε στην Επιτροπή στις 27 Αυγούστου 1999, ένα υπόμνημα της αυτόνομης περιφέρειας της Μαδέρας, με ημερομηνία 4 Αυγούστου 1999 και τίτλο «Regime of fiscal and financial aid to new companies setting up in the Free Trade Zone of Madeira», από το οποίο ωστόσο δεν προκύπτει καμία συγκεκριμένη ένδειξη για επικείμενη τροποποίησή του.

Μετά από νέα διμερή συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 1999, και με το φαξ αριθ. 11684/99 της 14 Δεκεμβρίου 1999 επί μέρους της Μόνιμης Αντιπροσωπείας τους, οι πορτογαλικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή πρόταση τροποποίησης του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων της ελεύθερης ζώνης της Μαδέρας, το οποίο αποτέλεσε το θέμα τρίτης διμερούς συνάντησης στις 15 Δεκεμβρίου 1999. Σύμφωνα με τη διατύπωση αυτής της πρότασης, οι πορτογαλικές αρχές θα ήταν διατεθειμένες να διαπραγματευθούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής αυτού του καθεστώτος για το σύνολο της περιόδου που περιλαμβάνεται μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2000 και της 31ης Δεκεμβρίου 2006.

Σχετικά με το θέμα αυτό, και κατά την προαναφερόμενη διμερή συνάντηση της 15ης Δεκεμβρίου 1999, οι υπηρεσίες της Επιτροπής τόνισαν κυρίως στις πορτογαλικές αρχές ότι δεδομένου ότι το καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων της ελεύθερης ζώνης της Μαδέρας λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2000, αποτελούσε το αντικείμενο κατάλληλων μέτρων για το έτος 2000 μόνον και ότι οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις εφαρμογής για την περίοδο 2001 έως 2006 θα οφειλαν να κοινοποιηθούν και να εγκριθούν από την Επιτροπή. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, οι υπηρεσίες της Επιτροπής προσδιόρισαν εξάλλου στις πορτογαλικές αρχές ότι η πρότασή τους δεν επιτρέπει να θεωρηθεί ότι αυτό το καθεστώς θα καταστεί σύμφωνο με τις κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά την εφαρμογή του κατά τη διάρκεια του έτους 2000.

Με την επιστολή αριθ. 19 της 5ης Ιανουαρίου 2000 της Μόνιμης Αντιπροσωπείας τους, που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 7 Ιανουαρίου 2000, οι πορτογαλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή επιστολή της 27ης Δεκεμβρίου 1999 του υπουργού Οικονομικών, που επαναλαμβάνει την πρόθεσή τους να εξασφαλίσουν ότι η εφαρμογή του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας θα συνεχιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Σ' αυτή τη βάση, οι πορτογαλικές αρχές εξεδήλωσαν κυρίως την επιθυμία τους να συνεχίσουν να συνεργάζονται με την Επιτροπή προκειμένου να επιτευχθεί συνολική σύμφωνία για το σύνολο της περιόδου 2000-2006.

Με την επιστολή D/522 της 10ης Μαρτίου 2000 προς το Υπουργείο των Οικονομικών της Πορτογαλίας, η Επιτροπή επιβεβαίωσε την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι οι προϋποθέσεις εφαρμογής του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων για την ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας προσδιορίζονται με σαφήνεια τηρώντας τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή τόνισε κυρίως ότι, δεδομένης της περιορισμένης συμβολής τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και της απουσίας πραγματικών περιφερειακών μειονεκτημάτων στο συγκεκριμένο τομέα, οποιαδήποτε ενδεχόμενη σύμφωνία για τις προϋποθέσεις εφαρμογής αυτού του καθεστώτος θα πρέπει να συνεπάγεται την άμεση και οριστική αναστολή της αποδοχής νέων επιχειρήσεων στο κέντρο των επιχειρηματικών υπηρεσιών της ελεύθερης ζώνης. Επίσης προσδιόρισε ότι, απουσία επιβεβαίωσης αυτής της αναστολής εκ μέρους των πορτογαλικών αρχών εντός προθεσμίας ενός μηνός, η Επιτροπή θα είναι υποχρεωμένη να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης.

Με την επιστολή αριθ. 853 της 4ης Απριλίου 2000 του Υπουργείου Οικονομικών, που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 6 Απριλίου 2000, οι πορτογαλικές αρχές δήλωσαν ότι είναι διατεθειμένες να θεσπίσουν ένα μηχανισμό αναστολής της αποδοχής νέων επιχειρήσεων στο κέντρο των χρηματοδοτικών υπηρεσιών της ελεύθερης ζώνης, στο πλαίσιο του συνολικού καθορισμού των προϋποθέσεων πρόσβασης στο καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας. Αντίθετα, οι πορτογαλικές αρχές δεν είναι διατεθειμένες να προβλέψουν την άμεση και άνευ όρων αναστολή της αποδοχής νέων επιχειρήσεων στο εν λόγω κέντρο χρηματοδοτικών υπηρεσιών, και ως εκ τούτου, δεν κοινοποιήσαν τέτοια αναστολή στην Επιτροπή.

Υπό αυτές τις συνθήκες, και παρά τις πολυάριθμες επαφές που έγιναν μεταξύ της Επιτροπής και των πορτογαλικών αρχών, η Επιτροπή δεν έχει ακόμα λάβει πληροφορίες που να της επιτρέπουν να θεωρήσει ότι έχουν επέλθει όλες οι τροποποιήσεις που θα ήταν απαραίτητες για να εξασφαλιστεί η σύμφωνία του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας με τις προϋποθέσεις που ορίζεται από τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, την 1η Ιανουαρίου 2000. Κατά συνέπεια, λαμβάνοντας υπόψη την τυπική αποδοχή των προαναφερόμενων κατάλληλων

μέτρων από τις πορτογαλικές αρχές, το εν λόγω καθεστώς καταχωρίθηκε στις μη κοινοποιηθείσες ενισχύσεις υπό τον αριθ. NN 60/2000.

2. Περιγραφή του μέτρου έναντι του οποίου κινεί τη διαδικασία η Επιτροπή

Η Επιτροπή ενέκρινε το 1987, δυνάμει της παρέκκλισης που προβλέπει το (πρώην) άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης EK, ένα καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας, η οποία περιλαμβάνει μια ελεύθερη βιομηχανική ζώνη, ένα κέντρο παροχής χρηματοδοτικών υπηρεσιών, ένα κέντρο διεύνων υπηρεσιών και ένα νηολόγιο (κρατική ενίσχυση N 204/86). Ωστόσο, δεδομένου ότι η απόφαση αυτή βασιζόταν, μεταξύ άλλων, σε κοινωνικοοικονομικούς δείκτες που υπόκεινται σε μεταβολή, η Επιτροπή επιφυλάχθηκε να επανεξετάσει αργότερα το ανωτέρω καθεστώς. Έτσι, η έγκρισή της περιορίστηκε σε χρονικό διάστημα τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του καθεστώτος.

Η παράταση ισχύος του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων την ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας εγκρίθηκε από την Επιτροπή δύο φορές, για χρονικά διαστήματα τριών και πέντε ετών αντίστοιχα (κρατικές ενισχύσεις Ε 13/91 και Ε 19/94). Σύμφωνα με τους όρους της τελευταίας απόφασης που έλαβε η Επιτροπή σχετικά, φορολογικές ενισχύσεις του χρηματοπιστωτικού κλάδου και του κλάδου των υπηρεσιών που θα εγκατασταθούν στην ελεύθερη ζώνη μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000. Η εφαρμογή αυτού του καθεστώτος θα πρέπει να εξεταστεί μετά τη λήξη αυτής της περιόδου, προκειμένου να καθοριστεί η ενδεχόμενη παράταση ή κατάργηση αυτών των ενισχύσεων από το 2001, όσον αφορά την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων.

Οι φορολογικές ενισχύσεις που προβλέπονται από το καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων της ελεύθερης ζώνης της Μαδέρας (κρατική ενίσχυση NN 60/2000, ex Ε 19/94, Ε 13/91 και Ν 204/86) έχουν τη μορφή απαλλαγών από άμεσους φόρους. Συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις που θα εγκατασταθούν στην ελεύθερη ζώνη μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000 τυχάνουν πλήρους απαλλαγής από άμεσους φόρους μέχρι το τέλος του 2011, οπότε η εν λόγω απαλλαγή καθίσταται μερική. Παρέχονται επίσης ορισμένες φορολογικές απαλλαγές στους μετόχους, στους πιστωτές και στους προιμηθευτές τεχνολογίας (υπό τη μορφή πνευματικής ιδιοκτησίας) των επιχειρήσεων της ελεύθερης ζώνης.

3. Εκτίμηση του μέτρου έναντι του οποίου κινεί τη διαδικασία η Επιτροπή

Στο πλαίσιο των προαναφερθέντων κατάλληλων μέτρων, οι πορτογαλικές αρχές θα έπρεπε να είχαν κοινοποιήσει στην Επιτροπή τις τροποποιήσεις στο καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων της ελεύθερης ζώνης της Μαδέρας (κρατική ενίσχυση NN 60/2000) πριν από τις 24 Αυγούστου 1998.

Στις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα επαναλαμβάνεται η αρχή της απαγόρευσης των περιφερειακών ενισχύσεων που προορίζονται για τη μείωση των τρεχουσών δαπανών της επιχειρησης (ενισχύσεις λειτουργίας), επιτρέποντας παράλληλα ορισμένες εξαρέσεις στις περιοχές που τυγχάνουν της παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, «υπό τον όρο ότι δικαιολογούνται από τη συμβολή τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και το χαρακτήρα τους, ενώ το ύψος τους πρέπει να είναι ανάλογο προς τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν» (σημείο 4.15 των κατευθυντήριων γραμμών). Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι «με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο σημείο 4.16» (ενισχύσεις μεταφορών στις ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιοχές και στις περιοχές χαμηλής δημογραφικής πυκνότητας) «οι ενισχύσεις λειτουργίας πρέπει να χορηγούνται για περιορισμένο χρονικό διάστημα και να μειώνονται προοδευτικά» (σημείο 4.17 των κατευθυντήριων γραμμών).

Σε κάθε περίπτωση που κλήθηκε να αποφανθεί σχετικά με το εν λόγω καθεστώς, η Επιτροπή επεσήμανε ότι, με εξαίρεση την απαλλαγή από το φόρο απόκτησης γηπέδων και κτιρίων, οι φορολογικές ενισχύσεις που χορηγούνται από τις πορτογαλικές αρχές συνιστούν ενισχύσεις λειτουργίας που ενδέχεται να χορηγηθούν για μακρά χρονικά διαστήματα ή χωρίς χρονικό περιορισμό. Εντούτοις, οι πορτογαλικές αρχές φαίνεται να θεωρούν ότι οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτού του καθεστώτος πρέπει να επανεξετασθούν μόνο στο πλαίσιο συνολικής συμφωνίας για το σύνολο της περιόδου από 1ης Ιανουαρίου 2000 έως 31 Δεκεμβρίου 2006, λαμβανομένης υπόψη της εξέλιξης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης της περιφέρειας της Μαδέρας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι πορτογαλικές αρχές φαίνεται να θεωρούν αφενός ότι, για λόγους ασφάλειας του δικαίου και, ενδεχομένως, με βάση την αρχή της νόμιμης προσδοκίας, οι επιχειρήσεις που θα εγκατασταθούν στην ελεύθερη ζώνη κατά το έτος 2000 πρέπει να τυγχάνουν των ίδιων όρων με εκείνες που είναι ήδη εγκατεστημένες, ήτοι οιλικής φορολογικής απαλλαγής μέχρι το τέλος του 2011. Αφετέρου, θεωρούν επίσης ότι η εξαίρεση που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές αφορά τις ιδιαίτερα απομακρυσμένες και με χαμηλή δημογραφική πυκνότητα περιοχές και όχι τις ενισχύσεις στις μεταφορές, και υπογραμμίζουν ότι η προοδευτική μείωση των ενισχύσεων λειτουργίας θα ήταν αυστηρίαστη με την έννοια των μόνιμων μειονεκτημάτων, όπως διατυπώνεται στο νέο άρθρο 299 παράγραφος 2 της συνθήκης. Επιπλέον, οι πορτογαλικές αρχές επισημαίνουν ότι το εν λόγω καθεστώς αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγματεύσεων κατά την ένταξη της Πορτογαλίας και θεωρούν ότι δικαιολογείται απολύτως από πλευράς περιφερειακής πολιτικής και πολιτικής συνοχής της Κοινότητας.

Συνεπώς, οι πορτογαλικές αρχές πρότειναν στην Επιτροπή, με το φαξ αριθ. 11684/99 της 14ης Δεκεμβρίου 1999 της Μόνιμης Αντιπροσωπείας τους, ότι πρέπει να αναζητηθεί συνολική λύση για το σύνολο της περιόδου 2000-2006.

Σχετικά με το θέμα αυτό, η Επιτροπή παρατηρεί κατά κύριο λόγο ότι, σύμφωνα με την τελευταία απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το θέμα αυτό (κρατική ενίσχυση Ε 19/94), το καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Με βάση αυτό το δεδομένο, αποτελεί το αντικείμενο κατάλληλων μέτρων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για το έτος 2000, και ενδεχόμενες λεπτομέρειες εφαρμογής για την περίοδο 2001-2006 πρέπει ακόμα να κοινοποιηθεούν και να εγκριθούν από την Επιτροπή. Στο μέτρο που η μόνη τροποποίηση που προβλέπεται από τις πορτογαλικές αρχές όσον αφορά τους όρους χορήγησης των ενισχύσεων κατά τη διάρκεια του έτους 2000 συνίσταται στον περιορισμό του αριθμού των νέων χρηματοπιστωτικών εταιρειών που γίνονται δεκτές στην ελεύθερη ζώνη σε ένα ανώτατο ποσοστό ύψους 20 % του συνολικού αριθμού των ομόλογων εταιρειών που έδρασαν κατά το προηγούμενο έτος, η πρόταση των πορτογαλικών αρχών δεν φαίνεται να εξασφαλίζει ότι συμφωνεί με τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών.

Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, οι ενισχύσεις λειτουργίας που χορηγούνται στις περιφέρειες που επωφελούνται της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, πρέπει να δικαιολογούνται από τη συμβολή τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και το ύψος τους να είναι ανάλογο προς τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν (σημείο 4.15), καθώς επίσης να χορηγούνται για περιορισμένο χρονικό διάστημα και να μειώνονται προ-

οδευτικά (σημείο 4.17). Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή ανακοίνωσε, στην έκθεσή της COM(2000) 147 τελικό της 14ης Μαρτίου 2000 σχετικά με την εφαρμογή του νέου άρθρου 299 παράγραφος 2 της συνθήκης, ότι προτίθεται να τροποποιήσει προσεχώς τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, οι μόνες επί του παρόντος δεκτές εξαίρεσεις από τις αρχές του χρονικού περιορισμού και της σταδιακής μείωσης αφορούν τις ενισχύσεις που αποσκοπούν ειδικά να αντισταθμίσουν το πρόσθιτο κόστος μεταφοράς στις απόκεντρες περιοχές με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού.

Η Επιτροπή θεωρεί τοιουτοτρόπως ότι η συμμόρφωση του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας με τις αντίστοιχες διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών θα απαιτούσε καταρχήν, πέραν της σταδιακής μείωσης (τόσο στο επίπεδο του καθεστώτος όσο και σε σχέση με κάθε επιμέρους δικαιούχο) και τον περιορισμό της διάρκειας όλων των ενισχύσεων λειτουργίας που χορηγούνται από την 1η Ιανουαρίου 2000, την εξαίρεση χρηματοδοτικών φορέων και ενός μέρους των διειδών υπηρεσιών (εταιρίες παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο ομίλου και κέντρα συντονισμού) από το εν λόγω καθεστώς, δεδομένης της μικρής συμβολής τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και της απουσίας πραγματικών περιφερειακών μειονεκτημάτων στο συγκεκριμένο τομέα, καθώς επίσης, ενδεχομένως, τον περιορισμό του σχετικού ποσού απωλειών φορολογικών εσόδων.

Παρά τις πολλές επαφές μεταξύ της Επιτροπής και των πορτογαλικών αρχών για το θέμα αυτό, η Επιτροπή δεν έχει λάβει ακόμη καμία πληροφορία από την οποία να προκύπτει ότι θα τηρηθούν οι όροι σχετικά με το χρονικό περιορισμό και την προοδευτική μείωση των ενισχύσεων λειτουργίας από την 1η Ιανουαρίου 2000. Υπό αυτές τις συνθήκες, και στο μέτρο που δεν φαίνεται δυνατόν να θεωρηθεί ότι αυτές οι ενισχύσεις πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παράτημα II των κατευθυντήριων γραμμών (και, κυρίως, ότι προορίζονται να αντισταθμίσουν εν μέρει το επιπρόσθιτο κόστος μεταφοράς που προέρχεται από τις μετακινήσεις εμπορευμάτων στο εσωτερικό των εδικών συνόρων), η Επιτροπή, δεν μπορεί, σε αυτό το σάδιο, να θεωρήσει ότι το καθεστώς των χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων στην ελεύθερη ζώνη της Μαδέρας έχει καταστεί από αυτή την άποψη σύμφωνο με τις αντίστοιχες διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών από αυτήν την ημερομηνία, γεγονός που την ωδεί να αφιβάλλει για τη συμβατότητά του.

Κατά τα λοιπά, και σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαδέτει η Επιτροπή, η σημερινή έκταση του καθεστώτος χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων της ελεύθερης ζώνης της Μαδέρας φαίνεται ότι είναι ιδιαίτερα οπιμαντική. Συγκεκριμένα, το συνολικό ύψος των ενισχύσεων που χορηγούνται υπό μορφή φορολογικών απαλλαγών φαίνεται ότι ξεπέρασε τα 1 000 εκατομμύρια ευρώ το 1997 και ότι συγκεντρώνεται στους τομείς των χρηματοπιστωτικών και διειδών υπηρεσιών. Δεδομένου ότι οι τομείς αυτοί αριθμούν περίπου 4 000 επιχειρήσεις που απασχολούν άμεσα περίπου 1 000 άτομα, είναι, εξάλλου, δύσκολο να θεωρηθεί ότι οι ενισχύσεις αυτές δικαιολογούνται λόγω της συμβολής τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και του χαρακτήρα τους, και ότι το ύψος τους είναι ανάλογο με τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν. Αυτές οι ίδιες προϋποθέσεις θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να πληρούνται όταν θα πρόκειται να αξιολογηθούν τα μέτρα ενίσχυσης στη λειτουργία υπό το φως της εφαρμογής του νέου άρθρου 299 παράγραφος 2 της συνθήκης. Επίσης, υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν μπορεί, επί του παρόντος, να θεωρήσει ότι το καθεστώς χρηματοδοτικών και φορολογικών ενισχύσεων της ελεύθερης ζώνης της Μαδέρας θα είναι, από την άποψη αυτή, συμβιβάσιμο με τις σχετικές διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών κατά την προαναφερθείσα ημερομηνία.

4. Συμπέρασμα

Με βάση τις ανωτέρω εκτιμήσεις, η Επιτροπή καλεί την Πορτογαλία, στο πλαίσιο του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης EK, να υποβάλει τις παρατηρήσεις της και να παράσχει κάθε χρήσιμη πληροφορία για την αξιολόγηση του επίμαχου μέτρου μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής της παρούσας επιστολής. Καλεί επίσης τις πορτογαλικές αρχές να διαβιβάσουν αμέσως αντίγραφο της παρούσας επιστολής στους δυνάμει δικαιούχους της ενίσχυσης.

Τέλος, η Επιτροπή υπενθυμίζει στην Πορτογαλία το ανασταλτικό αποτέλεσμα του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης EK και αναφέρεται στο άρθρο 14 του κανονισμού (EK) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου το οποίο προβλέπει ότι κάθε παράνομη ενίσχυση μπορεί να αποτελεί το αντικείμενο ανάκτησης.

KEIMENO ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Pela presente, a Comissão tem a honra de informar o Governo português de que, após ter apreciado as informações transmitidas pelas autoridades portuguesas sobre o auxílio em epígrafe, no contexto das medidas adequadas propostas, na acepção do n.º 1 do artigo 88.º do Tratado CE, relativamente aos auxílios estatais com finalidade regional, decidiu dar início ao procedimento previsto no n.º 2 do artigo 88.º do Tratado.

Procedimento

1. Aquando da adopção das orientações relativas aos auxílios estatais com finalidade regional (JO C 74 de 10.3.1998), a Comissão considerou, com base no n.º 1 do artigo 88.º do Tratado CE, que o desenvolvimento progressivo e o funcionamento do mercado comum exigiam que se procedesse com os Estados-Membros a uma reapreciação dos regimes de auxílios com finalidade regional existentes antes da data de aprovação das referidas orientações pela Comissão, a fim de permitir, a partir de 1 de Janeiro de 2000, a instauração de um sistema de auxílios com finalidade regional transparente e equitativo para todos os Estados-Membros, assente no pleno respeito das disposições das orientações.
2. Por carta SG(98) D/1684 de 24 de Fevereiro de 1998, em que eram propostas medidas adequadas, na acepção do n.º 1 do artigo 88.º do Tratado, relativamente aos auxílios estatais com finalidade regional, a Comissão propôs às autoridades portuguesas que alterassem todos os regimes de auxílios com finalidade regional existentes, de acordo com a definição do ponto 1 das orientações, que estivessem em vigor em 1 de Janeiro de 2000, a fim de os tornar compatíveis com as disposições das referidas orientações a partir desta data. Neste contexto, a Comissão convidou as autoridades portuguesas a apresentarem as suas eventuais observações sobre as propostas de medidas adequadas e a comunicar-lhe as alterações previstas dos regimes existentes em causa, nos prazos de, respectivamente, dois e seis meses, a contar da data de envio da carta supracitada, sem o que a Comissão se reservava o direito de dar início ao procedimento previsto no n.º 2 do artigo 88.º do Tratado CE.

3. Por carta n.º 327 de 21 de Abril de 1998 da sua Representação Permanente, registada na Comissão no mesmo dia, as autoridades portuguesas solicitaram um prazo suplementar de duas semanas para apresentarem as suas observações sobre as propostas de medidas adequadas. Por cartas n.º 409 de 4 de Junho de 1998 e n.º 423 de 10 de Junho de 1998 da sua Representação Permanente, registadas na Comissão, respectivamente, em 10 de Junho de 1998 e 12 de Junho de 1998, as autoridades portuguesas transmitiram à Comissão uma carta de 29 de Maio de 1998 do ministro dos Negócios Estrangeiros, na qual se expressava o acordo do Governo português sobre os princípios subjacentes à ação da Comissão em matéria de auxílios regionais e que incluía determinadas observações sobre as orientações relativas aos auxílios estatais com finalidade regional.
4. Uma vez que a carta de 29 de Maio de 1998 do ministro dos Negócios Estrangeiros não permitia à Comissão inferir claramente o acordo das autoridades portuguesas sobre as propostas de medidas adequadas supramencionadas, por carta D/52552 de 18 de Junho de 1998, dirigida à Representação Permanente de Portugal, e por carta D/53161 de 23 de Julho de 1998, dirigida ao ministro dos Negócios Estrangeiros de Portugal, a Comissão solicitou às autoridades portuguesas a confirmação desse acordo.
5. Por carta n.º 629 de 2 de Setembro de 1998 da sua Representação Permanente, registada na Comissão em 7 de Setembro de 1998, as autoridades portuguesas transmitiram à Comissão uma carta de 20 de Agosto de 1998 do ministro dos Negócios Estrangeiros na qual se indicava que o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira (auxílios estatais E 19/94, ex E 13/91 e N 204/86) terminaria em 31 de Dezembro de 2000, encontrando-se assim sujeito às medidas adequadas relativas aos auxílios estatais com finalidade regional.
6. Por carta D/53951 de 29 de Setembro de 1998 dirigida à Representação Permanente de Portugal, os serviços da Comissão registaram o acordo das autoridades portuguesas relativamente às propostas de medidas adequadas veiculadas pela carta SG(98) D/1684 de 24 de Fevereiro de 1998 supramencionada. Simultaneamente, os serviços da Comissão convidaram as autoridades portuguesas quer a comprometerem-se a limitar a duração do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira até 31 de Dezembro de 1999, quer a comunicar à Comissão as alterações previstas, a fim de o tornar compatível com as disposições das orientações a partir de 1 de Janeiro de 2000.
7. Por carta n.º 9 de 5 de Janeiro de 1999 da sua Representação Permanente, registada na Comissão em 7 de Janeiro de 1999, as autoridades portuguesas declararam que, tendo em conta, em especial, o carácter ultraperiférico da região da Madeira, bem como a sua elegibilidade para a derrogação prevista no n.º 3, alínea a), do artigo 87.º do Tratado, consideravam que o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira seria compatível com as orientações sem que fosse necessário proceder a qualquer alteração.

8. Dado que, não obstante a indicação das autoridades portuguesas, se afigurava necessário proceder a algumas alterações, nomeadamente no que respeita à manutenção dos investimentos durante um período mínimo de cinco anos (ponto 4.10 das orientações) e à degressividade e limitação no tempo dos auxílios ao funcionamento (ponto 4.17 das orientações), os serviços da Comissão, por carta D/50399 de 27 de Janeiro de 1999 à Representação Permanente de Portugal, solicitaram informações suplementares a este respeito.
9. Por carta n.º 233 de 15 de Março de 1999 da sua Representação Permanente, registada na Comissão em 18 de Março de 1999, as autoridades portuguesas transmitiram à Comissão informações mais pormenorizadas sobre as condições de aplicação do regime supramencionado (o que permitiu à Comissão confirmar a aplicabilidade da condição relativa à manutenção dos investimentos durante um período mínimo de cinco anos), sem qualquer compromisso, no entanto, de introduzir alterações.
10. Neste contexto, por carta D/51612 de 16 de Abril de 1999, dirigida à Representação Permanente de Portugal, os serviços da Comissão lembraram às autoridades portuguesas o seu acordo sobre as propostas de medidas adequadas veiculadas pela carta SG(98) D/1684 de 24 de Fevereiro de 1998 relativamente aos auxílios estatais com finalidade regional, segundo o qual todos os regimes de auxílios com finalidade regional existentes antes da data de aprovação das orientações e que estivessem em vigor em 1 de Janeiro de 2000 deveriam, se necessário, ser alterados, a fim de os tornar compatíveis com as disposições das referidas orientações a partir desta data. Para o efeito, a Comissão convidou as autoridades portuguesas a comunicar-lhe, no prazo de 20 dias úteis a contar da data de expedição da referida carta, o seu compromisso no sentido de alterarem o regime em causa, por forma a garantir que as disposições estabelecidas nas orientações no que diz respeito à degressividade e limitação no tempo dos auxílios ao funcionamento seriam respeitadas. Simultaneamente, a Comissão assinalou às autoridades portuguesas que, perante a sua aceitação formal das medidas adequadas, os auxílios ao funcionamento eventualmente concedidos em aplicação do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira a partir de 1 de Janeiro de 2000 seriam considerados auxílios ilegais a partir desta data e poderiam ser objecto de recuperação junto dos beneficiários caso o regime continuasse a ser aplicado sem que fossem introduzidas as alterações consideradas necessárias.
11. Em 26 de Maio de 1999, realizou-se um encontro bilateral para apreciar em pormenor as modalidades de aplicação do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira, bem como as repercussões da aplicação das medidas adequadas ao mesmo. Por ocasião deste encontro, as autoridades portuguesas comprometeram-se a transmitir à Comissão, atempadamente, todas as informações que considerassem necessárias para a apreciação das futuras condições de aplicação do referido regime, à luz das disposições pertinentes das orientações, nomeadamente dos seus pontos 4.15, 4.16 e 4.17 em matéria de auxílios ao funcionamento.
12. Na sequência do já referido encontro de 26 de Maio de 1999, por carta n.º 848 de 25 de Agosto de 1999 da sua Representação Permanente, registada na Comissão em 27 de Agosto de 1999, as autoridades portuguesas transmitiram à Comissão um memorando da região autónoma da Madeira, datado de 4 de Agosto de 1999 e denominado «Regime of fiscal and financial aid to new companies setting up in the free trade zone of Madeira», o qual, apesar de aceitar em especial o princípio da limitação no tempo de todos os auxílios ao funcionamento, não inclui qualquer indicação concreta sobre as alterações previstas nem a este respeito, nem no que se refere à degressividade desses mesmos auxílios.
13. Ulteriormente, por carta n.º 1156 de 18 de Novembro de 1999 da sua Representação Permanente, registada na Comissão em 24 de Novembro de 1999, as autoridades portuguesas manifestaram à Comissão a sua disposição em participar num novo encontro bilateral com vista a garantir que a aplicação do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira seria prosseguido em conformidade com as disposições das orientações relativas aos auxílios estatais com finalidade regional e, nomeadamente, dos seus pontos 4.15, 4.16 e 4.17.
14. Na sequência da iniciativa das autoridades portuguesas, teve lugar um novo encontro bilateral em 8 de Dezembro de 1999. Por ocasião deste encontro, os serviços da Comissão assinalaram às autoridades portuguesas que, para tornar o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira conforme às disposições pertinentes das orientações, seria necessário, em princípio, e para além da degressividade e da limitação da duração do benefício da totalidade dos auxílios ao funcionamento susceptíveis de ser concedidos a partir de 1 de Janeiro de 2000, excluir os sectores financeiros e uma parte dos serviços internacionais (empresas de serviços «intragrup» e centros de coordenação) do benefício do referido regime, tendo em conta a sua contribuição diminuta para o desenvolvimento regional e a ausência de deficiências regionais concretas neste domínio, bem como, eventualmente, a limitação das perdas de receitas fiscais correspondentes. As autoridades portuguesas, por seu turno, voltaram a reiterar a sua disposição de respeitar as regras estabelecidas pelas orientações, embora considerando que deveriam ser evitadas alterações drásticas das condições de aplicação deste regime. De igual modo, comprometeram-se a transmitir à Comissão uma proposta concreta de alterações do regime em causa.
15. Na sequência do compromisso supramencionado, as autoridades portuguesas, por fax n.º 11684/99 de 14 de Dezembro de 1999 da sua Representação Permanente, enviaram à Comissão uma proposta de alteração do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira, a qual foi objecto de um terceiro encontro bilateral em 15 de Dezembro de 1999. Nos termos desta proposta, as autoridades portuguesas estariam dispostas a negociar as condições de aplicação deste regime para todo o período compreendido entre 1 de Janeiro de 2000 e 31 de Dezembro de 2006. No entanto, a única alteração prevista neste contexto pelas autoridades portuguesas no que respeita às condições de concessão dos auxílios em 2000, período ao qual se referem as medidas adequadas propostas pela Comissão no tocante aos auxílios estatais com finalidade regional, consistiria na limitação do número de novas sociedades financeiras admitidas na zona franca da Madeira a um máximo de 20 % do número total de sociedades homólogas em actividade durante o ano precedente.

16. A este respeito, por ocasião do já referido encontro bilateral de 15 de Dezembro de 1999, os serviços da Comissão assinalaram, pois, às autoridades portuguesas que o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira, que termina em 31 de Dezembro de 2000, era objecto de medidas adequadas unicamente para o ano 2000 e que as suas eventuais modalidades de aplicação durante o período de 2001 a 2006 teriam ainda de ser notificadas e aprovadas pela Comissão. Neste contexto, os serviços da Comissão indicaram ainda às autoridades portuguesas que a sua proposta não permitia antever que este regime se tornaria compatível com as orientações no que respeita à sua aplicação durante o ano 2000. Assim sendo, os serviços da Comissão recordaram igualmente às autoridades portuguesas que, perante a sua aceitação formal das medidas adequadas, os auxílios ao funcionamento eventualmente concedidos em aplicação do referido regime a partir de 1 de Janeiro de 2000 seriam considerados auxílios ilegais a partir desta data e poderiam ser objecto de recuperação junto dos beneficiários caso o regime continuasse a ser aplicado sem que fossem introduzidas as alterações consideradas necessárias.
17. Por carta n.º 19 de 5 de Janeiro de 2000 da sua Representação Permanente, registada na Comissão em 7 de Janeiro de 2000, as autoridades portuguesas transmitiram à Comissão uma carta de 27 de Dezembro de 1999 do ministro das Finanças, na qual era reiterada a sua disposição de garantir que a aplicação do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira seria prosseguido em conformidade com as disposições das orientações relativas aos auxílios estatais com finalidade regional. A este respeito, as autoridades portuguesas manifestaram, designadamente, a sua vontade de prosseguir a cooperação com a Comissão com vista a obter um acordo global para a totalidade do período 2000-2006, exprimindo igualmente o desejo de que tal acordo pudesse ser obtido durante o primeiro trimestre de 2000.
18. Por carta D/522 de 10 de Março de 2000, dirigida ao ministro das Finanças de Portugal, a Comissão confirmou a necessidade de assegurar que, tanto em 2000 como no período subsequente, as condições de aplicação do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira, fossem claramente definidas por forma a respeitar plenamente as disposições das orientações. Neste contexto, a Comissão frisou, designadamente, que, tendo em conta a sua contribuição diminuta para o desenvolvimento regional e a ausência de deficiências regionais concretas neste domínio, qualquer eventual acordo sobre as condições de aplicação deste regime teria de prever a suspensão imediata e definitiva da admissão de novas empresas no centro de serviços financeiros da zona franca. Indicou, por conseguinte, que se essa suspensão não fosse confirmada pelas autoridades portuguesas no prazo de um mês, a Comissão seria obrigada a dar início ao procedimento previsto no n.º 2 do artigo 88.º do Tratado.
19. Por carta n.º 853 de 4 de Abril de 2000 do ministro das Finanças, registada na Comissão em 6 de Abril de 2000, as autoridades portuguesas manifestaram a sua disposição de adoptar um mecanismo de suspensão da admissão de novas empresas no centro de serviços financeiros da zona franca, no quadro da definição global das condições de acesso ao regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira e em consonância com a prática esta-

belecida relativamente a situações similares noutras Estados-Membros. Em contrapartida, as autoridades portuguesas não se mostraram dispostas a prever a suspensão imediata e incondicional da admissão de novas empresas no referido centro de serviços financeiros e, por conseguinte, não comunicaram essa suspensão à Comissão.

20. Não obstante os numerosos contactos estabelecidos a este respeito entre a Comissão e as autoridades portuguesas desde o momento em que, por carta n.º 629 de 2 de Setembro de 1998 da sua Representação Permanente, registada na Comissão em 7 de Setembro de 1998, as autoridades portuguesas transmitiram à Comissão uma carta de 20 de Agosto de 1998 do ministro dos Negócios Estrangeiros, na qual se indicava que o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira se encontrava sujeito às medidas adequadas transmitidas pela carta SG(98) D/1684 de 24 de Fevereiro de 1998 no que respeita aos auxílios estatais com finalidade regional, a Comissão não recebeu ainda qualquer informação que lhe permita considerar terem sido introduzidas todas as alterações necessárias para assegurar a conformidade deste regime com as condições estabelecidas nas orientações relativas aos auxílios estatais a partir de 1 de Janeiro de 2000. Por conseguinte, tendo em conta a aceitação formal das referidas medidas adequadas pelas autoridades portuguesas, o regime em questão foi inscrito no registo dos auxílios não notificados com o n.º NN 60/2000.

Descrição

21. Em 1987, a Comissão autorizou, a título da derrogação prevista no n.º 3, alínea a), do antigo-artigo 92.º do Tratado CE, um regime de auxílios financeiros e fiscais na zona franca da Madeira composto por uma zona franca industrial, um centro de serviços financeiros, um centro de serviços internacionais e um registo de navios [auxílio estatal N 204/86 — carta SG(87) D/6736 de 27 de Maio de 1987]. Tendo em conta, nomeadamente, a localização ultraperiférica da região em causa, a sua situação socio-económica e os termos da «Declaração comum relativa ao desenvolvimento económico e social das regiões autónomas dos Açores e da Madeira» anexa ao Tratado de Adesão de Portugal, a Comissão decidiu não levantar objecções à sua aplicação. Uma vez que esta decisão se baseava, designadamente, em indicadores socioeconómicos potencialmente variáveis, a Comissão reservou-se, porém, a possibilidade de reapreciar ulteriormente o regime em apreço. Assim, a sua autorização foi limitada a um período de três anos, a contar da data de início da aplicação do referido regime.
22. A Comissão autorizou a prorrogação do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira em duas ocasiões, por dois períodos suplementares de, respectivamente, três e cinco anos [auxílios estatais E 13/91 — carta SG(92) D/1118 de 27 de Janeiro de 1992, e E 19/94 — carta SG(95) D/1287 de 3 de Fevereiro de 1995]. De acordo com a última decisão da Comissão a este respeito, poderiam ser concedidos auxílios fiscais às empresas industriais, financeiras e de serviços que se instalassem na zona franca até 31 de Dezembro de 2000. A aplicação deste regime deveria ser reexaminada no final deste período, a fim de determinar a eventual prorrogação ou a supressão dos auxílios a partir de 2001, no que se refere à instalação de novas empresas.

23. Os auxílios fiscais previstos pelo regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira (auxílios estatais NN 60/2000, ex E 19/94, E 13/91 e N 204/86) assumem a forma de isenções de impostos directos. Em especial, as empresas que se instalarem na zona franca até 31 de Dezembro de 2000 beneficiam de uma isenção total de impostos directos até ao final de 2011, data a partir da qual esta isenção será parcial (ser-lhes-ão então exigidos o imposto predial e os impostos sobre os rendimentos, os quais constituem aliás a parte principal da sua carga fiscal). Algumas isenções fiscais aplicam-se igualmente aos accionistas, aos credores e aos fornecedores de tecnologia (sob a forma de propriedade intelectual) às empresas da zona franca.

Apreciação

24. Na sequência da adopção das orientações relativas aos auxílios estatais com finalidade regional (JO C 74 de 10.3.1998), a Comissão propôs a todos os Estados-Membros, a título de medidas adequadas na acepção do n.º 1 do artigo 88.º do Tratado CE e por cartas de 24 de Fevereiro de 1998, que alterassem a globalidade dos regimes de auxílios estatais com finalidade regional existentes, de acordo com a definição do ponto 1 das orientações, em vigor a partir de 1 de Janeiro de 2000, a fim de os tornar compatíveis com as disposições das referidas orientações a partir desta data. Neste contexto, as autoridades portuguesas deveriam, nomeadamente, ter comunicado à Comissão as alterações a introduzir no regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira (auxílios estatais NN 60/2000, ex E 19/94, E 13/91 e N 204/86) até 24 de Agosto de 1998.

25. As orientações relativas aos auxílios estatais com finalidade regional consagram o princípio da proibição dos auxílios regionais destinados a reduzir as despesas correntes da empresa (auxílios ao funcionamento), admitindo, porém, exceções nas regiões que beneficiam na derrogação prevista no n.º 3, alínea a), do artigo 87.º do Tratado, «se se justificarem em função do seu contributo para o desenvolvimento regional e da sua natureza e se o seu nível for proporcional às deficiências que se destinam a atenuar» (ponto 4.15). Além disso, as orientações especificam que «à excepção dos casos referidos no ponto 4.16» (auxílios ao transporte nas regiões ultraperiféricas e com fraca densidade populacional), «os auxílios ao funcionamento devem ser limitados no tempo e degressivos» (ponto 4.17).

26. Sempre que foi instada a pronunciar-se sobre o regime de auxílios fiscais e financeiros da zona franca da Madeira, a Comissão notou que, à excepção da isenção do imposto sobre a aquisição de terrenos e edifícios, os auxílios fiscais concedidos pelas autoridades portuguesas constituíam auxílios ao funcionamento susceptíveis de serem concedidos por longos períodos ou sem limite de tempo. Dado que a região da Madeira continuará a ser abrangida pela derrogação prevista no n.º 3, alínea a), do artigo 87.º do Tratado durante o período compreendido entre 2000 e 2006, o cumprimento das condições estabelecidas para o efeito pelas orientações constituiria, assim, uma obrigação que as autoridades portuguesas deveriam respeitar no contexto da aplicação deste regime e no que diz respeito à concessão de auxílios às empresas que se instalarão na referida zona franca entre 1 de Janeiro e 31 de Dezembro de 2000.

27. Em geral, a questão da limitação no tempo, na medida em que apenas se coloca no tocante ao benefício de alguns impostos regionais e/ou de importância menor, não parece levantar muitas reticências por parte das autoridades portuguesas. Em contrapartida, no que respeita à degressividade dos auxílios fiscais ao funcionamento, bem como à sua proporcionalidade relativamente às deficiências que devem atenuar, as autoridades portuguesas parecem considerar que as modalidades de aplicação do regime de auxílios fiscais e financeiros da zona franca da Madeira só deverão ser reexaminadas no contexto de um acordo global para todo o período compreendido entre 1 de Janeiro de 2000 e 31 de Dezembro de 2006, tendo em conta a evolução da situação socioeconómica da região da Madeira.

28. Neste contexto, as autoridades portuguesas parecem considerar, por um lado, que, por razões de segurança jurídica e, eventualmente, de criação de expectativas legítimas, as empresas que venham a instalar-se na zona franca da Madeira durante o ano 2000 devem beneficiar das mesmas condições das empresas já existentes, ou seja, de uma isenção total de impostos até ao final de 2011. Por outro lado, parecem considerar também que a excepção prevista nas orientações se refere às regiões ultraperiféricas e com fraca densidade populacional e não aos auxílios ao transporte, e interrogam-se quanto à possibilidade de conciliar a degressividade dos auxílios ao funcionamento com a noção de deficiências permanentes com as quais se confrontam as regiões ultraperiféricas, tal como consagrado pelo n.º 2 do novo artigo 299.º do Tratado. Além disso, as autoridades portuguesas assinalam que o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira foi negociado por ocasião da adesão de Portugal e consideram que se justifica plenamente do ponto de vista das políticas regionais e de coesão da Comunidade. De igual modo, parecem considerar que a zona franca da Madeira acabou de atingir o seu ritmo de cruzeiro e que qualquer alteração drástica das suas condições de aplicação prejudicaria a sua capacidade de promover o desenvolvimento da região.

29. Por conseguinte, as autoridades portuguesas propuseram à Comissão, por fax n.º 11684/99 de 14 de Dezembro de 1999 da sua Representação Permanente, que fosse procurada uma solução global para todo o período de 2000-2006, com base nos princípios seguintes:

— manutenção das condições actuais (isenção total de impostos até ao final de 2011) para as empresas que se instalem na zona franca industrial a partir de 1 de Janeiro de 2000 até 31 de Dezembro de 2006,

— manutenção das condições actuais (isenção total de impostos até ao final de 2011) para os operadores que se inscrevam no registo de navios a partir de 1 de Janeiro de 2000 até 31 de Dezembro de 2006,

— a partir de 1 de Janeiro de 2000, limitação do número de novas sociedades financeiras admitidas anualmente na zona franca a um máximo de 20 % do número total de empresas homólogas em actividade no ano precedente,

- manutenção das condições actuais (isenção total de impostos até ao final de 2011) para as sociedades financeiras que se instalem na zona franca durante 2000. Até ao final de 2011, taxa de imposto correspondente a [...] % (*), [...] % (*) e [...] % (*) da taxa normal (actualmente de 36 %) para aquelas se instalem, respectivamente, em 2001-2002, 2003-2004 e 2005-2006,
  - taxa de imposto normal para todas as actividades relativas à gestão de participações (actividades *holding*) a partir 1 de Janeiro de 2001,
  - manutenção das condições actuais (isenção total de impostos até ao final de 2011) para as outras sociedades de serviços que se instalem na zona franca durante 2000, e taxa reduzida de imposto de [...] % (*), [...] % (*) e [...] % (*) até ao final de 2011 para as empresas que se instalem, respectivamente, em 2001-2002, 2003-2004 e 2005-2006.
30. Ao apresentarem esta proposta, as autoridades portuguesas consideram, em especial, que:
- o memorando transmitido à Comissão por carta n.º 848 de 25 de Agosto de 1999 da sua Representação Permanente comporta elementos detalhados de apreciação da situação macroeconómica da região, bem como da contribuição do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira para quebrar o isolamento da região. Em especial, permitiria demonstrar a contribuição significativa da zona franca para a diversificação do tecido produtivo da Madeira (tradicionalmente dependente das actividades agrícolas e artesanais, bem como do turismo e das transferências financeiras), nomeadamente na medida em que esta zona franca representará já mais de 5 % do produto interno bruto (PIB) e assegurará 1,4 % do emprego da região,
  - o regime em questão seria essencial para o desenvolvimento endógeno da região, nomeadamente na medida em que, atendendo à exiguidade dos mercados regionais, as vantagens comparativas só podem ser eficazmente exploradas no domínio dos serviços. Assim, a contribuição dos sectores financeiro e dos serviços internacionais para a criação indirecta de postos de trabalho seria especialmente importante tanto em relação à população activa da região, como no que respeita ao desenvolvimento de novas competências locais,
  - a adaptação proposta para as actividades financeiras implicaria a desactivação *de facto* desta parte do regime, na medida em que o centro de serviços financeiros da zona franca que se encontra em concorrência directa com outras zonas similares, algumas das quais escapam ao controlo comunitário da concorrência, não poderá manter a sua competitividade internacional,
- a possibilidade de tratar de forma «flexível» as condições de aplicação do regime ao longo de 2000 no contexto de um acordo global para o período 2000-2006 não teria sido considerada fora de questão pelos serviços da Comissão por ocasião do encontro bilateral de 26 de Maio de 1999.
31. Tendo em conta as observações precedentes, a Comissão observa, em primeiro lugar, que, nos termos da última decisão da Comissão relativa a este regime [auxílio estatal E 19/94 — carta SG(95) D/1287 de 3 de Fevereiro de 1995] e conforme sublinhado no encontro bilateral de 15 de Dezembro de 1999, a vigência do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira termina em 31 de Dezembro de 2000. Assim sendo, o regime é objecto de medidas adequadas relativas aos auxílios estatais com finalidade regional unicamente para 2000 e as suas eventuais modalidades de aplicação durante o período de 2001-2006 devem ser ainda notificadas e aprovadas pela Comissão. A este título, e dado que Portugal não apresentou qualquer nova notificação para o período de 2000-2006, estes dois aspectos são independentes um do outro. Assim, na medida em que a única alteração prevista pelas autoridades portuguesas no que respeita às condições de concessão dos auxílios em 2000 consistiria em limitar o número de novas empresas do sector financeiro admitidas na zona franca a 20 % do número total de empresas homólogas em actividade no ano precedente, a proposta das autoridades portuguesas não parece permitir assegurar a conformidade com as disposições das orientações.
32. Neste contexto, a Comissão observa igualmente que, de acordo com as orientações relativas aos auxílios estatais com finalidade regional, os auxílios ao funcionamento concedidos nas regiões que beneficiam da derrogação prevista no n.º 3, alínea a), do artigo 87.º do Tratado devem ser justificados em função do seu contributo para o desenvolvimento regional e que o seu nível deve ser proporcional às deficiências que se destinam a atenuar (ponto 4.15), devendo também ser limitados no tempo e degressivos (ponto 4.17). Embora a Comissão tenha anunciado no seu relatório COM(2000) 147 final, de 14 de Março de 2000, que tenciona alterar proximamente as referidas orientações, a fim de permitir que sejam autorizados auxílios ao funcionamento não degressivos e não limitados no tempo nas regiões ultraperiféricas elegíveis para os auxílios regionais quando tais auxílios forem destinados a reduzir os custos adicionais do exercício da actividade económica inerentes às deficiências identificados no n.º 2 do artigo 299.º do Tratado, a únicas excepções actualmente admitidas aos princípios da limitação no tempo e da degressividade dizem respeito aos auxílios que se destinam especificamente a compensar os custos adicionais de transporte nas regiões ultraperiféricas e de fraca densidade populacional.
33. Tal como foi sublinhado nomeadamente no encontro bilateral de 8 de Dezembro de 1999, a Comissão considera assim que, para tornar o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira conforme às disposições pertinentes das orientações, seria necessário, em princípio, para além da degressividade (tanto a nível do regime, como relativamente a cada beneficiário individual) e da limitação da duração do benefício da totalidade dos auxílios ao funcionamento susceptíveis de ser concedidos a partir de 1 de Janeiro de 2000, excluir os sectores finan-

(*) Segredos comerciais.

ceiros e uma parte dos serviços internacionais (empresas de serviços «intragrup» e centros de coordenação) do benefício do referido regime, tendo em conta a sua contribuição diminuta para o desenvolvimento regional e a ausência de deficiências regionais concretas neste domínio, bem como, eventualmente, a limitação das perdas de receitas fiscais correspondentes.

34. Ora, por um lado, e apesar dos inúmeros contactos estabelecidos entre a Comissão e as autoridades portuguesas a este respeito, a Comissão não recebeu qualquer informação que lhe permitisse considerar que as condições relativas à limitação no tempo e à degressividade dos auxílios ao funcionamento são respeitadas desde 1 de Janeiro de 2000. Perante tais circunstâncias, e na medida em que não parece possível considerar que estes auxílios satisfazem as condições estabelecidas no anexo II das orientações (e, nomeadamente, que se destinam a compensar parcialmente os custos adicionais de transporte ocasionados pelas deslocações de mercadorias no interior das fronteiras nacionais), a Comissão não pode, nesta fase, considerar que o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira se tornou, relativamente a este aspecto, compatível com as disposições pertinentes das orientações a partir de tal data, o que a leva a duvidar da sua compatibilidade com o Tratado.
35. Por outro lado, de acordo com as informações ao dispor da Comissão, o alcance actual do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira é considerável. Em especial, o montante total de auxílios concedidos sob a forma de isenções fiscais teria atingido mais de 1 000 milhões de euros em 1997, parecendo concentrar-se nos centros de serviços financeiros (o qual foi, aliás, considerado como medida prejudicial pelo grupo «Código de Conduta») e dos serviços internacionais. Uma vez que estes sectores englobariam actualmente cerca de 4 000 empresas em actividade sem no entanto empregarem directamente mais de 1 000 trabalhadores, afigura-se, além disso, difícil considerar que tais auxílios se justificam em função da sua contribuição para o desenvolvimento regional e que o seu nível é proporcional às deficiências que se destinam a atenuar. Ora, estas mesmas condições deverão em qualquer caso ser plenamente respeitadas sempre que se proceder a uma apreciação de medidas de auxílio ao funcionamento à luz da aplicação do disposto no n.º 2 do novo artigo 299.º do Tratado. Nestas circunstâncias, a Comissão também não pode considerar, nesta fase, que o referido regime se tornou, relativamente a este aspecto, compatível com as disposições pertinentes das orientações a partir de 1 de Janeiro de 2000.
36. Além disso, a Comissão interroga-se igualmente sobre a conformidade do regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira com os critérios de orientação para os objectivos pretendidos e de proporcionalidade especificados na sua comunicação sobre a aplicação das re-

gras relativas aos auxílios estatais às medidas que respeitam à fiscalidade directa das empresas (JO C 384 de 10.12.1998), nomeadamente no seu ponto 33, onde se indica que «o estabelecimento de actividades “off-shore”, na medida em que as suas externalidades sobre a economia local sejam reduzidas, não contribui normalmente de forma suficiente para o desenvolvimento dessa economia» e que «é discutível que existam desvantagens regionais reais envolvidas em actividades para as quais os custos adicionais que implicam têm pouca importância, como por exemplo os custos adicionais de transporte para as actividades ligadas às finanças que favorecem a evasão fiscal».

Conclusão

37. Tendo em conta a proposta de medidas adequadas, na acepção do n.º 1 do artigo 88.º do Tratado, relativamente aos auxílios estatais com finalidade regional, transmitida às autoridades portuguesas por carta SG(98) D/1684 de 24 de Fevereiro de 1998, bem como as considerações atrás expostas, os elementos de informação disponíveis não permitem à Comissão considerar, nesta fase, que o regime de auxílios financeiros e fiscais da zona franca da Madeira (auxílios estatais NN 60/2000, ex E 19/94, E 13/91 e N 204/86) é compatível com o Tratado CE.
38. Tendo em conta o acordo das autoridades portuguesas quanto às propostas de medidas adequadas supramencionadas, o qual implica que todos os regimes de auxílios com finalidade regional existentes antes da data de aprovação das orientações relativas aos auxílios estatais com finalidade regional (JO C 74 de 10.3.1998) e que estivessem em vigor em 1 de Janeiro de 2000 deveriam, se necessário, ser alterados, a fim de os tornar compatíveis com as disposições das referidas orientações a partir dessa data, todos os auxílios ao funcionamento eventualmente concedidos na zona franca da Madeira em aplicação deste regime a partir de 1 de Janeiro de 2000 deverão ser considerados auxílios ilegais e podem ser objecto de recuperação junto dos seus beneficiários.

Tendo em conta as considerações anteriores, a Comissão convida o Governo português, no âmbito do procedimento previsto no n.º 2 do artigo 88.º do Tratado CE, a apresentar as suas observações e quaisquer informações úteis para a avaliação do auxílio em causa, no prazo de um mês a contar da data de recepção da presente carta. A Comissão convida as autoridades portuguesas a transmitirem imediatamente uma cópia da presente carta aos beneficiários potenciais do auxílio.

A Comissão relembra ao Governo português o efeito suspensivo do n.º 3 do artigo 88.º do Tratado CE e remete para o artigo 14.º do Regulamento (CE) n.º 659/1999 do Conselho que prevê que qualquer auxílio ilegal poderá ser recuperado junto do beneficiário.»

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση C 30/2000 (πρώην N 766/99) — Bova — Κάτω Χώρες — Περού

(2000/C 301/04)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 22ας Ιουνίου 2000 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στις Κάτω Χώρες την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παραγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί της ενίσχυσης για την οποία η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού
Διεύθυνση H-1
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Βρυξέλλες
Φαξ (32-2) 296 95 79.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στις Κάτω Χώρες. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι Κάτω Χώρες κοινοποίησαν στις 8 Δεκεμβρίου 1999, σύμφωνα με το άρθρο 88 παραγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, περιβαλλοντική ενίσχυση 3 022 500 ολλανδικών φιορίνιων προς την Autobusfabriek Bova BV («Bova») που βρίσκεται στο Valkenswaard των Κάτω Χωρών.

Ο στόχος της ενίσχυσης είναι η στήριξη σχεδίου που προβλέπει την παράδοση 15 λεωφορείων σε εταιρείες μεταφορών του Περού. Τα λεωφορεία τα οποία προβλέπεται να κατασκευαστούν και να πωληθούν από τη Bova, πραγματοποιούν κατά 50 % λιγότερες εκπομπές CO₂ και εκπέμπουν λιγότερα από τα λοιπά αέρια που επηρεάζουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου σε σχέση με τα λεωφορεία που χρησιμοποιούνται σήμερα στο Περού, ενώ επίσης καταναλώνουν και λιγότερα καύσμα. Το σχέδιο αναμένεται να συμβάλει στην περιβαλλοντική προστασία στο Περού εισάγοντας νέα τεχνολογία που μειώνει τις εκπομπές καυσαερίων. Το σχέδιο περιλαμβάνει εγκαταστάσεις συντήρησης στη Λίμα και παροχή οδηγιών στους οδηγούς των τοπικών λεωφορείων. Η ενίσχυση χορηγείται με βάση το πρόγραμμα των Κάτω Χωρών «Pilot Projects Programme Joint Implementation» (PPP-JI).

Σύμφωνα με την κοινοποίηση το συνολικό κόστος του σχεδίου ανέρχεται σε 9 750 000 ολλανδικών φιορίνια. Από το ποσό αυτό 3 022 500 ολλανδικών φιορίνια θα είναι ενίσχυση υπό τη μορφή μη επιστρεπτέας επιχορήγησης σε κεφάλαιο. Η ένταση της ενίσχυσης θα είναι 31 %.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από κρατικούς πόρους σε ιδιωτική επιχείρηση συνοώντας την τελευταία μέσω της μείωσης των εξόδων που θα της αναλογούσαν κανονικά εφόσον αναλάμβανε να εφαρμόσει το κοινοποιηθέν σχέ-

διο. Επιπλέον, ο αποδέκτης της ενίσχυσης, η Autobusfabriek Bova BV, είναι επιχείρηση που κατασκευάζει και πωλεί αυτοκίνητα οχήματα, γεγονός που συνιστά οικονομική δραστηριότητα η οποία περιλαμβάνει εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Συνεπώς, η εν λόγω ενίσχυση εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Η Bova ασκεί δραστηριότητες στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση που πρόκειται να της χορηγηθεί πρέπει να αξιολογηθεί σύμφωνα με το κοινοτικό πλαίσιο ενίσχυσεων στην αυτοκινητοβιομηχανία⁽¹⁾ (εφεξής «κοινοτικό πλαίσιο»). Σύμφωνα με το κοινοτικό πλαίσιο, το συμβιβάσιμο της χορηγούμενης ενίσχυσης στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας όσον αφορά την περιβαλλοντική προστασία και τους στόχους εξοικονόμησης ενέργειας εκτιμάται βάσει των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενίσχυσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος⁽²⁾ (εφεξής «περιβαλλοντικοί κανόνες»).

Η Επιτροπή διατηρεί αμφιβολίες σχετικά με το εάν η ενίσχυση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των περιβαλλοντικών κανόνων και εάν πληροί τα κριτήρια των σημείων 3.5 και 3.3 των περιβαλλοντικών κανόνων που αφορούν «ενίσχυσεις για την αγορά βιολογικών προϊόντων» «ενίσχυσεις για την πληροφόρηση, κατάρτιση και συμβούλευσης υπηρεσίες», και τα οποία χρησιμοποιήσαν οι ολλανδικές αρχές για να χαρακτηρίσουν την ενίσχυση. Η προτεινόμενη ενίσχυση συνδέεται στενά με πωλήσεις, με τη χρησιμοποίηση και συντήρηση συγκεκριμένου εμπορικού προϊόντος και για το λόγο αυτό δεν κρίνεται ότι πληρούται η προϋπόθεση ότι το μέτρο δεν πρέπει να συνδέεται με συγκεκριμένη επιχείρηση.

⁽¹⁾ ΕΕ C 279 της 15.9.1997, σ. 1.

⁽²⁾ C 72 της 10.3.1994, σ. 3.

Σε γενικές γραμμές, η Επιτροπή διατυπώνει αμφιβολίες σχετικά με το εάν τα ενδεχόμενα περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα από το σχέδιο αιτιολογούν τα πλεονεκτήματα που θα λάβει ο αποδέκτης της προτεινόμενης ενίσχυσης με τη διευκόλυνση της εισόδου του στην περουβιανή αγορά σε βάρος άλλων ευρωπαίων κατασκευαστών λεωφορείων. Κατά την έννοια αυτή, η Επιτροπή θεωρεί ότι το προτεινόμενο σχέδιο συγκεντρώνει περισσότερο τα χαρακτηριστικά της ενίσχυσης για εξαγωγές, που απαγορεύεται από το κοινοτικό πλαίσιο για την αυτοκινητοβιομηχανία, παρά εκείνα της περιβαλλοντικής ενίσχυσης. Εάν ληφθεί υπόψη η κατάσταση των λεωφορείων του Περού, οποιοδήποτε νέο λεωφορείο που θα τεθεί σε κυκλοφορία στο Περού θα συμβάλει στη μείωση των εκπομπών καυσαερίων.

Βάσει των προαναφερομένων, η Επιτροπή διατυπώνει αμφιβολίες σχετικά με το εάν η προτεινόμενη ενίσχυση είναι συμβατή με την κοινή αγορά.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Met dit schrijven stelt de Commissie Nederland ervan in kennis, dat zij na onderzoek van de door uw autoriteiten met betrekking tot de bovengenoemde steunmaatregel verstrekte inlichtingen heeft besloten de procedure van artikel 88, lid 2, EG-Verdrag in te leiden.

1. De procedure

De Nederlandse autoriteiten hebben de voornoemde steunmaatregel overeenkomstig artikel 88, lid 3, EG-Verdrag bij schrijven van 3 december 1999 bij de Commissie aangemeld.

Bij schrijven van 26 januari 2000 verzocht de Commissie Nederland om aanvullende inlichtingen. De Nederlandse autoriteiten antwoorden hierop bij schrijven van 14 maart 2000, dat de Commissie op 17 maart 2000 bereikte.

2. Gedetailleerde beschrijving van de steun

De ontvanger van de steun zou Autobusfabriek Bova BV (hierna: „Bova") zijn. Bova is gevestigd te Valkenswaard in Nederland.

Doel van het project is de levering van 15 bussen aan een aantal Peruaanse transportbedrijven. De bussen, die door Bova geproduceerd en verkocht zouden worden, zouden 50 procent minder CO₂-uitstoten en minder andere broeikasgassen voortbrengen dan bussen die momenteel in Peru gebruikt worden, en zouden ook minder brandstof verbruiken. Het project zou bijdragen tot de milieubescherming in Peru, omdat hiermee nieuwe emissiebeperkende technologie geïntroduceerd wordt.

Tot het project behoort voorts het opzetten van een workshop in Lima voor onderhoud van de bussen. Instructeurs van Bova zouden gedurende drie maanden ter plaatse een basisopleiding busonderhoud geven aan aanvankelijk twee nieuw in dienst genomen monteurs. Voorst zouden instructeurs van Bova extra rijvaardigheidsoefeningen geven aan 15 lokale chauffeurs in Lima, zodat deze zich vertrouwd zouden kunnen maken met de nieuwe bussen.

Het project is gepland voor 1999-2000.

De steun zou worden toegekend op basis van het Nederlandse „Proefprojectenprogramma Joint Implementation" (PPP-JI). Het PPP-JI is er — op basis van de aanbevelingen van het Protocol van Kyoto — op gericht bij te dragen tot studies en projecten die tot doel hebben technologie en kapitaal over te dragen aan ontwikkelingslanden om emissiereducties te bereiken.

De steun zou de vorm krijgen van een niet-terugbetaalbare subsidie van 3 022 500 NLG. De totale kosten van het project bedragen 9 750 000 NLG en de steunintensiteit komt neer op 31 procent.

3. Beoordeling van de steun

De Nederlandse steun lijkt een zogenoemde „gezamenlijk uitgeoefende activiteit" te steunen. Gezamenlijk uitgeoefende activiteiten zijn proefprojecten die als „leerschool in de praktijk" zijn ontwikkeld uit hoofde van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (Besluit 5/CP1 houdende de totstandbrenging van de proeffase voor gezamenlijk uitgeoefende activiteiten en Besluit 13/CP5 voor de voortzetting van de proeffase).

Gezamenlijk uitgeoefende activiteiten zijn gericht op het verbeteren van de samenwerking tussen landen door middel van de uitvoering van projecten die de uitstoot van broeikasgassen verminderen in vergelijking met de uitstoot die plaats zou vinden zonder de projectactiviteiten. Ingevolge Besluit 5/CP1 houdende de totstandbrenging van de proeffase moet het project door zowel de investerende regering als de gastregering worden goedgekeurd middels een officiële briefwisseling.

Desalniettemin zijn overeenkomstig artikel 87, lid 1, EG-Verdrag steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, voorzover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt. Volgens vaste jurisprudentie van de Europese gerechtelijke instanties wordt aan het criterium van ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer voldaan wanneer de ontvangende onderneming een economische activiteit uitoefent die het voorwerp is van handel tussen lidstaten.

De Commissie merkt op dat de aangemelde, met staatsmiddelen bekostigde steun wordt toegekend aan een individueel bedrijf, dat begunstigd wordt omdat hierdoor de kosten, die het bedrijf normaliter zou moeten dragen voor de uitvoering van het aangemelde project, lager uitvallen. Voorts is de ontvanger van de steun, Autobusfabriek Bova BV, een bedrijf dat bussen produceert en verkoopt, wat een economische activiteit is waarin handel tussen de lidstaten plaatsvindt. De betreffende steun valt derhalve binnen het toepassingsgebied van artikel 87, lid 1, EG-Verdrag.

Bova is actief in de automobielindustrie. De aan het bedrijf toegekende steun zal derhalve worden beoordeeld in het licht van de Communautaire kaderregeling inzake staatssteun aan de automobielindustrie⁽³⁾ (hierna de „kaderregeling automobielen").

⁽³⁾ PB C 279 van 15.9.1997, blz. 1.

De Commissie wijst erop dat de regeling uit hoofde waarvan de steun zou worden toegekend, niet aangemeld of goedgekeurd is, zodat de steun als ad-hocsteun wordt aangemerkt. De steun dient derhalve overeenkomstig punt 2.2, onder b), van de kaderregeling automobielen van te voren worden aangemeld op grond van artikel 88, lid 3, EG-Verdrag, behalve wanneer de steun binnen de drempels blijft en onder de voorschriften valt die voor de minimis-regels gelden. Aangezien het steunbedrag van 3 022 500 NLG de drempels van de minimis-regel overschrijdt, geldt voor de steun het aanmeldingsvereiste van de kaderregeling automobielen.

De steun is aangemeld als staatssteun ten behoeve van het milieu. De kaderregeling automobielen bepaalt dat steunmaatregelen voor de bestrijding van de milieuhinder in het algemeen, dit wil zeggen die welke voldoen aan de vereisten van de kaderregeling inzake steun ten behoeve van de bescherming van het milieu⁽⁴⁾ (hierna: „kaderregeling milieusteun”), als verenigbaar kunnen worden beschouwd.

Steun ten behoeve van het milieu is volgens de kaderregeling milieusteun gewoonlijk alleen gerechtvaardigd wanneer de nadelige gevolgen voor de mededinging worden gecompenseerd door de voordelen voor het milieu. De kaderregeling noemt de volgende doeleinden waarvoor steun kan worden aanvaard: investeringen, voorlichting, opleiding en advisering, exploitatiesteun, steun voor de aanschaf van milieuvriendelijke producten en steun voor belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang. De Commissie betwijfelt of deze doelstellingen van toepassing zijn op het onderhavige project.

In het algemeen staat de Commissie positief tegenover proefprojecten die ervaring opleveren voor het ontwikkelen van regels voor de flexibele mechanismen van het Protocol van Kyoto waardoor de uitstoot van broeikasgassen buiten de EU kan worden beperkt. De Commissie betwijfelt echter of het potentiële gunstige effect op het milieu van het project de voordelen rechtvaardigt die de beoogde ontvanger geniet doordat de toetreding tot de Peruaanse markt voor het betrokken bedrijf vergemakkelijkt wordt, ten nadele van andere Europese busfabrikanten. In dit opzicht vermoedt de Commissie dat het geplande project meer weg heeft van exportsteun, die niet is toegestaan volgens de kaderregeling automobielen, dan van steun ten behoeve van het milieu. Gelet op de toestand van de Peruaanse busvloot zou elke nieuwe bus die in Peru in gebruik wordt genomen leiden tot emissiereducties.

In de door de Nederlandse autoriteiten verstrekte informatie wordt uiteengezet dat de geplande steun bedoeld is voor „de aanschaf van milieuvriendelijke producten” en voor „voorlichting, opleiding en advisering”, zoals beschreven is in de kaderregeling milieusteun.

Overeenkomstig punt 3.5 van de kaderregeling milieusteun kunnen steunmaatregelen voor de aanschaf van milieuvriendelijke producten worden goedgekeurd, mits de maatregelen worden toegepast zonder onderscheid ten aanzien van de oorsprong van de producten, niet uitgaan boven 100 % van de extra milieukosten, en niet in strijd zijn met de overige bepalingen van het Verdrag of de communautaire wetgeving. In het aangemelde project zou de steun nauw verbonden zijn met de verkoop van een specifiek product en kan derhalve niet worden gesteld dat deze zonder onderscheid ten aanzien van de oorsprong van de producten wordt toegepast. Bovendien zou de steun aan de producent worden toegekend, niet aan de koper.

Volgens punt 3.3 van de kaderregeling milieusteun valt steun voor voorlichting, opleiding en advisering wellicht helemaal niet onder artikel 87, lid 1, EG-Verdrag, wanneer deze steun zo algemeen is en zo ver verwijderd is van de markt, dat deze geen aanwijsbaar financieel voordeel oplevert voor bepaalde ondernemingen. De advieselementen in de geplande projecten moeten worden geacht nauw verband te houden met het gebruik en onderhoud van een specifiek commercieel product en kan als zodanig niet worden beschouwd als informatiecampagne die zo algemeen is en zo ver verwijderd is van de markt, dat deze geen aanwijsbaar financieel voordeel oplevert voor bepaalde ondernemingen. Daarom moet de steun worden geacht onder artikel 87, lid 1, EG-Verdrag te vallen.

Steunmaatregelen die onder artikel 87, lid 1, EG-Verdrag vallen, kunnen echter overeenkomstig punt 3.3 van de kaderregeling milieusteun als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd, wanneer de steun bedoeld is om bedrijven opleidingen en advisering te bieden op milieugebied. De opleiding en advisering in het Bova-project wordt verleend in de vorm van het opzetten van een workshop voor het onderhoud van de bussen, scholing van lokale monteurs en rijvaardigheids-oefeningen om lokale chauffeurs in staat te stellen zich vertrouwd te maken met de bussen. Deze opleidings- en adviesactiviteiten zijn nauw verbonden met het individuele gebruik van het product, dat door Bova op de markt wordt gebracht, en zijn niet specifiek gericht op het bieden van bijstand aan bedrijven in milieukwesties. De Commissie betwijfelt derhalve of de opleidingscomponent van de steun verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt.

Op grond van het voorgaande heeft de Commissie in algemene zin ernstige twijfels over de verenigbaarheid van de geplande steun ten bedrage van 3 022 500 NLG met de gemeenschappelijke markt.

Gelet op de bovenstaande overwegingen maant de Commissie Nederland aan, haar binnen een maand na de datum van ontvangst van dit schrijven, alle bescheiden, inlichtingen en gegevens te verstrekken die noodzakelijk zijn om de verenigbaarheid van de steunmaatregel te beoordelen. Zij verzoekt uw autoriteiten onverwijld een afschrift van deze brief aan de potentiële begunstigde van de steunmaatregel te doen toekomen.

De Commissie wijst Nederland op de schorsende werking van artikel 88, lid 3, EG-Verdrag. Zij verwijst naar artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999, volgens hetwelk elke onrechtmatige steun van de begunstigde kan worden teruggevorderd.»

⁽⁴⁾ PB C 72 van 10.3.1994, blz. 3.

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης EK, σχετικά με το μέτρο ενίσχυσης C 31/2000 (ex NN 38/99) — Ενίσχυση υπέρ της Neue Harzer Werke GmbH Blankenburg — Γερμανία

(2000/C 301/05)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 13ης Ιουλίου 2000 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Γερμανία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης EK σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί του μέτρου για το οποίο η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού
Διεύθυνση H
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Φρυξέλλες
Φαξ (32-2) 296 95 79.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι γερμανικές αρχές κοινοποίησαν τη δεύτερη ιδιωτικοποίηση της Neue Harzer Werke GmbH Blankenburg (NHW) δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης EK, στις 2 Μαρτίου 1999. Η NHW είναι Auffanggesellschaft της πρώην Harzer Werke GmbH (HW), η οποία απέκτησε το 1996 περιουσιακά στοιχεία από την HW, επωφελούμενη από κρατικά μέτρα.

Η εταιρεία εδρεύει στο Blankenburg της Σαξωνίας-Anhalt. Η NHW είναι MME που αναπτύσσει δραστηριότητες στον τομέα της παραγωγής επενδυτικών υλικών για μεγάλους κινητήρες ντίζελ, στοιχείων για καυστήρες, καυστήρες από χυτοσίδηρο και πλήρεις μονάδες θέρμανσης. Η NHW αποσχολούσε 1777 άτομα μέχρι τα τέλη του 1998. Κατά το έτος αυτό σημείωσε απώλειες της τάξεως των 473 384 γερμανικών μάρκων.

Η κοινοποιηθείσα συνολική δαπάνη για την αναδιάρθρωση ανέρχεται σε 16 490 000 γερμανικά μάρκα, εκ των οποίων τα 10 740 000 γερμανικά μάρκα είναι επενδυτικές δαπάνες. Η δημόσια χρηματοδότηση του σχεδίου ενέρχεται τουλάχιστον σε 9 707 000 γερμανικά μάρκα, εκ των οποίων τουλάχιστον 2 000 000 γερμανικά μάρκα αντιστοιχούν σε ad hoc επιχορήγηση από την BvS που αποτελεί συνεπώς παράνομη κρατική ενίσχυση η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παράγραφος 1 του άρθρου 87 της συνθήκης EK. Οι επενδύσεις προορίζονται για την αντικατάσταση μηχανών και εργαλείων ξεπερασμένης τεχνολογίας και για την απόκτηση νέων μηχανών.

Το 1998, η NHW απέκτησε συμμετοχή στην Eisenguss Torgelow GmbH (EGT). Έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή ότι η EGT είναι εταιρεία που αντιμετωπίζει δυσκολίες και λαμβάνει ενίσχυση για την οποία ασκείται επί του παρόντος έλεγχος.

Οι πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή δεν είναι πλήρεις. Ορισμένες επιπλέον ερωτήσεις που τέθηκαν δεν απαντήθηκαν ή απαντήθηκαν μερικώς.

Σύμφωνα με την κοινοποίηση, δεν αυξήθηκε η μέγιστη παραγωγική ικανότητα. Δεν παρασχέθηκαν στοιχεία για τη χρησιμοποίηση της παραγωγικής ικανότητας.

Με επιστολή της 10ης Φεβρουαρίου 2000, οι γερμανικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι μετά από την εφαρμογή του αρχικού σχεδίου αναδιάρθρωσης η εταιρεία δεν έχει ακόμη παρουσιάσει αποδοτικότητα και παράλληλα ανακοίνωσαν νέο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, το εν λόγω σχέδιο δεν υποβλήθηκε στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή αξιολογεί την υπόθεση αυτή με βάση τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές του 1994 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις εξακολουθούν και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν δυνάμει του στοιχείου β) του σημείου 101 της παραγράφου 7.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 1999 για τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁽¹⁾. Η παρεχόμενη ενίσχυση θα αξιολογηθεί λαμβάνοντας υπόψη την εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης EK.

Η Επιτροπή δεν είναι πλήρως ενημερωμένη και κατά συνέπεια δεν μπορεί να προβεί στη δέουσα αξιολόγηση της κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Η Επιτροπή έχει σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη βιωσιμότητα της εταιρείας⁽²⁾. Από την επιστολή της 10ης Φεβρουαρίου 2000 συνάγεται ότι ο στόχος της επίτευξης αποδοτικότητας κατά το 1999 δεν επιτεύχθηκε.

⁽¹⁾ ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

⁽²⁾ Κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση 1994, σημείο 3.2.2. i), ΕΕ C 368 της 23.12.1994, σ. 12.

Όσον αφορά την αναλογικότητα της ενίσχυσης, δεν είναι σαφές εάν η ενίσχυση περιορίστηκε στο ελάχιστο απαραίτητο όριο⁽³⁾, και συνεπώς η Επιτροπή διατηρεί αμφιβολίες σχετικά με την αναλογικότητα της ενίσχυσης. Η NHW, για παράδειγμα, απέκτησε συμμετοχή 20 % στην Eisenguss Torgelow GmbH κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή δεν δύναται να αξιολογήσει αν η νέα αυτή επένδυση είναι απαραίτητη για την αναδιάρθρωση, δεδομένου μάλιστα ότι η εν λόγω επένδυση δεν αναφέρεται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή πριν από την εφαρμογή του. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης όπως έχει κοινοποιηθεί σήμερα, παραμένει αρκετά ασαφές. Η Επιτροπή διατηρεί αμφιβολίες σχετικά με το εάν το εν λόγω σχέδιο έχει εφαρμοσθεί πλήρως⁽⁴⁾.

Η Επιτροπή δεν δύναται να αξιολογήσει εάν τα δάνεια που χορηγήθηκαν από δημόσιες τράπεζες (Nord LB και Kreditanstalt für Wiederaufbau) χορηγήθηκαν σε κανονικές συνθήκες αγοράς και αν υπάρχει στοιχείο ενίσχυσης. Τα τραπεζικά δάνεια κοινοποιήθηκαν ως κανονικά δάνεια. Η Επιτροπή δεν έχει λάβει επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να αξιολογήσει εάν η εταιρεία πωλήθηκε στον πλειοδότη. Δεν παραχέθηκαν πληροφορίες για τη χρησιμοποίηση της παραγωγικής ικανότητας ενώ οι πληροφορίες για τις δαπάνες προσωπικού ήταν ανεπαρκείς. Για τους λόγους αυτούς, στην απόφαση για την κίνηση επίσημης διαδικασίας περιλήφθηκε διαταγή παροχής πληροφοριών⁽⁵⁾.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, μπορεί να ζητηθεί ανάκτηση κάθε παράνομης ενίσχυσης από τον δικαιούχο.

KEIMENO ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Die Kommission teilt Deutschland mit, dass sich nach Prüfung der von den deutschen Behörden über die vorerwähnte Beihilfe übermittelten Angaben beschlossen hat, das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag einzuleiten.

I. VERFAHREN

- Mit Schreiben vom 23. Februar 1999 (Eingangsvermerk vom 2. Mai 1999) setzten die deutschen Behörden die Kommission von der oben genannten Beihilfe gemäß Artikel 88 Absatz 3 EG-Vertrag in Kenntnis. Dieser Mitteilung zufolge war die geplante Beihilfe zum Zeitpunkt der Anmeldung bei der Kommission bereits in Form eines Darlehens an das Unternehmen gewährt worden. Daher wurde der Falls als nicht angemeldete Beihilfe registriert.
- Mit Schreiben vom 23. März 1999, 18. Juni 1999 und 7. Dezember 1999 verlangte die Kommission von Deutschland zusätzliche Auskünfte. Die von der Kommission gestellten Fragen wurden von den deutschen Behörden mit Schreiben vom 31. Mai 1999 und 24. November 1999 teilweise beantwortet. Mit Schreiben vom 9. Februar 2000 schickte die Kommission ein letztes Erinnerungs schreiben, in dem sie eine letzte Frist bis zum 29. Februar 2000 für die Vorlage aller noch ausstehenden Informationen nannte. Mit Schreiben vom 10. Februar 2000 teilten die deutschen Behörden der Kommission mit, dass das Unternehmen im Rahmen des ursprünglichen Umstrukturierungsplans noch keine Rentabilität erreicht hat und kündigte einen neuen Umstrukturierungsplan an. Weitere Informationen als Antwort auf ihr Erinnerungsschreiben hat die Kommission nicht erhalten.

rierungsplans noch keine Rentabilität erreicht hat und kündigte einen neuen Umstrukturierungsplan an. Weitere Informationen als Antwort auf ihr Erinnerungsschreiben hat die Kommission nicht erhalten.

II. AUSFÜHLICHE BESCHREIBUNG DER BEIHILFE

II.1. Empfänger und Investor

- Im Jahr 1991 wurde das Unternehmen, damals Kombinat SKL, von der Treuhandanstalt privatisiert und an das Ehepaar Stöckmann veräußert, von dem es in Harzer Werke GmbH (HWR) umfirmiert wurde. Am 1. März 1996 wurde die Gesamtvollstreckung eröffnet. Gedeckt vom Treuhandregime waren staatliche Beihilfen in Höhe von insgesamt 53,25 Mio. DEM zur Auszahlung gelangt.
- Die Neue Harzer Werke GmbH Blankenburg (NHW) wurde am 26. März 1996 gegründet und übernahm die Aktiva der Harzer Werke GmbH (Auffanglösung). Die NHW hat ihren Sitz in Blankenburg, Sachsen-Anhalt, Deutschland, einem Gebiet im Sinne von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe a) EG-Vertrag.
- Dr. Dieter Brunke und Mitglieder seiner Familie übernahmen direkt einen Gesellschafteranteil von 51 % und indirekt 49 %, die zu gleichen Teilen von der Allgemeinen Industriebeteiligungs- und Produktionsgesellschaft mbH (AIP) und Saparmet (Luxemburg), zwei vom Investor kontrollierten Unternehmen, gehalten werden.
- Die NHW fertigt Zylinderlaufbuchsen⁽⁶⁾ für Großdieselmotoren (Lokomotiven, Schiffe und Generatoren) in folgenden Abmessungen: 130 bis 420 mm Innendurchmesser und 1 200 mm Länge. Darüber hinaus besitzt sie eine Fertigungsstrecke für Kesselemente, gusseiserne Kesselblöcke und komplett Heizkessel⁽⁷⁾ [...] (*) und Zylinderlaufbuchsen für Schiffsgroßdieselmotoren mit einem Innendurchmesser von 420 bis 600 mm. Da diese künftigen Fertigungsstrecken jedoch nicht Bestandteil des Umstrukturierungsplans sind, legten die deutschen Behörden hierzu keine weiteren Informationen vor.

II.2. Umstrukturierung

- Die HW hatte aufgrund von Managementfehlern, Organisationsschwächen und zu hohen Gemeinkosten die Gesamt vollenstreckung beantragen müssen. Der Umstrukturierungsplan zielte darauf ab, die vorhandenen Fertigungsstrecken in der vorstehend beschriebenen Weise weiter zu betreiben. Dem schlossen sich Folgemaßnahmen an. Die Anzahl der Mitarbeiter wurde von durchschnittlich 223 vor der Gesamt vollenstreckung auf 190 reduziert. Im Vergleich zur HW ließen die vorgenommenen Änderungen hauptsächlich darauf hinaus, die Fertigung und die Vertriebsabteilung zu reorganisieren, die Anzahl der hergestellten Produkte zu verringern, Investitionen in neue Öfen und Eisenschmelzfördersysteme vorzunehmen und

⁽³⁾ Κατευθυντήριες γραμμές 1994, σημείο 3.2.2 iii).

⁽⁴⁾ Κατευθυντήριες γραμμές 1994, σημείο 3.2.2 iv).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 άρθρο 10 παράγραφος 3 του Συμβουλίου.

⁽⁶⁾ Schleuderguss.

⁽⁷⁾ Sandguss.

^(*) Geschäftsgeheimnis.

ein Fräszentrum für die Zylinderlaufbuchsen einzurichten, um diese Dienstleistung nicht kaufen zu müssen. Durch den Wiedereinsatz von Spänen statt Fremdschrott und eine bessere Kontrolle des Fertigungsprozesses wurde der Materialkostenanteil am fertigen Produkt von 52 auf 50 % gesenkt. Das Marketing-Engagement wurde verstärkt. Das Erreichen der Rentabilität wurde für 1999 — nach einer dreijährigen Umstrukturierungsphase — prognostiziert.

8. Am 6. April 1998 erwarb die NHW eine Beteiligung an der Eisenguß Torgelow GmbH (EGT), einem anderen Unternehmen in Schwierigkeiten, das bei der Kommission unter Nr. NN 06/00 registriert ist. Diese Beteiligung wird

im Umstrukturierungsplan nicht erwähnt. Mit dieser Beteiligung strebte die NHW Synergieeffekte zwischen beiden Unternehmen an. Ein und derselbe Investor hält — direkt und indirekt — einen Anteil von 60 % an der EGT.

II.3. Das Unternehmen

9. Da die der Kommission mitgeteilten Angaben nicht vollständig sind, können als Zusammenfassung der im konkreten Fall vorliegenden Informationen nur ungefähre Feststellungen getroffen werden.

10. Das Unternehmen hat zwei Hauptproduktionsbereiche. Die Umsatzentwicklung im Produktionsbereich Zylinderlaufbuchsen stellt sich wie folgt dar (in Mio. DEM):

1995 (HW)	1. Quartal 1996 (HW)	5—12 1996 (NHW)	1997 (NHW)	1998 (NHW)
7,6	1,6	4,2	7,1	7,4

Für 1999 wurden keine Zahlen mitgeteilt.

Die Umsatzentwicklung im Produktionsbereich Heizkessel stellt sich wie folgt dar (in Mio. DEM):

1995 (HW)	1. Quartal 1996 (HW)	5—12 1996 (NHW)	1997 (NHW)	1998 (Plan-NHW)
11,8	3,2	9,1	12,9	12,9

Für 1998 wurden lediglich Planzahlen übermittelt. Für 1999 hat die Kommission keinerlei Angaben erhalten.

11. Die Gewinn- und Verlustentwicklung der NHW stellt sich wie folgt dar (in DEM):

1996	1997	1998	1999 (Plan)
343 474	— 671 394	— 473 384	2 075 000

Für 1999 teilten die deutschen Behörden mit, die Lebensfähigkeit sei nicht erreicht worden, ohne in irgendeiner Weise weiter ins Detail zu gehen.

12. Belegschaftsentwicklung (Arbeiter/Angestellte) laut Mitteilung:

Hierzu ist zu bemerken, dass die für 1996 mitgeteilte Mitarbeiterzahl nicht mit der im Umstrukturierungsplan genannten übereinstimmt. Der Personalaufwand machte 1997 ungefähr 48 % und 1998 rund 44,7 % der Gemeinkosten aus. Für 1999 wurden keine Einzelheiten übermittelt. Für 1998 war mit der Belegschaft eine Anhebung der Löhne in Höhe von + 2,48 % und für 1999 von + 8,47 % vereinbart worden.

	1996	Ab 13. Mai 1996	1997	1998	1999 (Plan)
	203	173	177	174**	161
Produktionsbereich Heizkessel		88	88	88	
Produktionsbereich Zylinderlaufbuchsen		53	53	52	
Angestellte		32	36	34	

13. Kapazitätsentwicklung:

Im Umstrukturierungsplan ist die Anzahl der möglichen Fertigungsstunden pro Jahr als Einheit für die Messung der Kapazitäten gewählt. Zur effektiven Kapazitätsausnutzung liegen keine Angaben vor. Laut Anmeldung wurde die Anzahl der möglichen Fertigungsstunden als Kriterium gewählt, da die Jahresproduktion den Kundenaufträgen entsprechend unterschiedlich ausfällt.

Übersicht über die Kapazitätsentwicklung:

1993 (HW)	1996 (HW)	Ab 13. Mai 1996 (NHW)	1997 (NHW)	1998 (NHW)
340 688	203 728	174 624	174 624	172 912

Für 1999 liegen der Kommission keinerlei Informationen vor.

Die NHW verfügt derzeit über insgesamt drei Öfen. 1995 wurden zwei Öfen mit einer Leistung von jeweils vier Tonnen pro Stunde durch einen Ofen mit einer Leistung von vier Tonnen pro Stunde ersetzt, so dass kein Kapazitätszuwachs eintrat. 1999 wurden zwei Öfen mit einer Leistung von jeweils 1,5 Tonnen pro Stunde durch zwei Öfen mit einer Leistung von 3 Tonnen pro Stunde ersetzt. Die deutschen Behörden teilten mit, dass diese letztgenannten Öfen nicht gleichzeitig produzieren können, so daß die Kapazität nicht zunimmt.

II.4. Kosten und Finanzierung der Umstrukturierung

14. Übernahme- und Umstrukturierungskosten in DEM:

Ankauf von Roh-, Hilfs- und Betriebsstoffen und Warenlager	4 091 000
Investitionen 1997—2000	10 740 000
Verlustausgleich 1996 und 1997	1 346 000
Aufbau Exportmärkte	100 000
Marketing	213 000
Insgesamt	16 490 000

15. Im Jahr 1996 wurden zugunsten der NHW staatliche Beihilfen in Höhe von 9 707 000 DEM gewährt. Das ist aus der nachfolgenden Tabelle ersichtlich, die auf den unvollständigen Daten, die der Kommission zur Verfügung stehen, beruht. Mit Schreiben vom 26. November 1999 haben die deutschen Behörden zwar eine modifizierte Aufstellung zu den Investitionen und deren Finanzierung angekündigt, doch diese Angaben sind bei der Kommission nicht eingegangen.

Zahlungsverpflichtungen	Investoren und Banken	Genehmigte Beihilferegelungen	Nicht genehmigte Beihilfe
1. Beihilfen des Bundes			
An Bedingungen geknüpfter Zuschuss der BvS ⁽¹⁾			2 000 000 DEM
Investitionszulage 1996—2000	Staatliche Beihilfe N 494/A/95 D	531 000 DEM	
2. Regionalbeihilfen			
Beteiligungsdarlehen des Landes Sachsen-Anhalt über die Wagnisbeteiligungsgesellschaft Sachsen-Anhalt GmbH (WBG) 29.5.1996—31.5.2006	N 337/96	2 000 000 DEM	
Darlehen des Landes Sachsen-Anhalt 4.2.1997; Laufzeit: 10 Jahre	Konsolidierungsprogramm N 74/95	774 000 DEM	

Zuschuss des Landes Sachsen-Anhalt. Gemeinschaftsaufgabe 2.5.1996—1.5.1999	26. Rahmenplan, Staatliche Beihilfe Nr. N 123/97, Genehmigung der Kommission vom 30.7.1997		4 402 000 DEM	
3. Sonstige				
Stammeinlage		500 000 DEM		
Darlehen der Kreditanstalt für Wiederaufbau		2 750 000 DEM		
Investitionskredit der Nord LB		2 000 000 DEM		
Cashflow		354 000 DEM		
Mietkauf		1 179 000 DEM		
Zwischensumme je Spalte		6 783 000 DEM	7 707 000 DEM	2 000 000 DEM
Barmittel insgesamt		16 490 000 DEM		

(¹) BvS: Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben, Nachfolgerin der Treuhandanstalt.

16. Unklar ist, ob alle Bedingungen der in Anspruch genommenen Programme erfüllt wurden (z. B. fordern die Bedingungen des Programms für N 337/97 einen Umstrukturierungsplan, mit dem die Rentabilität hergestellt wird, und die Überprüfung der Geschäftsdaten durch einen externen Prüfer) und ob die Darlehenszinsen durch die NHW gezahlt werden. Da die exakten Darlehenskonditionen nicht vorliegen, lässt sich nicht sagen, ob die Darlehen von der Nord LB und KfW auf rein geschäftlicher Basis ausgereicht wurden oder aber zusätzliche Beihilfeelemente enthalten.
17. Zu Cashflow und Mietkauf wurden keine weiteren Einzelheiten mitgeteilt.
18. Unter der Voraussetzung, daß die Bankdarlehen auf rein geschäftlicher Basis beruhen, beträgt die Beihilfeintensität etwa 59 %: 9 707 000 DEM Beiträge der öffentlichen Hand und 6 783 000 DEM Beiträge von Investoren (rund 41 %) ergeben Gesamtinvestitionen in Höhe von 16 490 000 DEM.

II.5. Marktanalyse

19. Die deutschen Behörden haben der Kommission mitgeteilt, dass der Markt für Zylinderlaufbuchsen 1997 stabil war und auch in den nächsten Jahren nur geringen Schwankungen unterworfen sein wird. Hauptabnehmer der Zylinderlaufbuchsen für Großdieselmotoren ist Caterpillar MAK in Kiel.
20. Zur Heizkesselproduktion teilten die deutschen Behörden der Kommission Folgendes mit: Ca. 70 % der Heizkesselproduktion gehen in den Wohnungsbau. 1996 ist der Markt im Westen Deutschlands zurückgegangen. In den neuen Bundesländern wurde mit einem Anstieg von 5 % gerechnet, der sich jedoch nicht einstellte. Ungefähr 70 % des Gesamtmarktes für Heizkessel werden von fünf großen Unternehmen beherrscht — Buderus, Viessmann, Junkers, Vaillant und Wolf. Die drei Letztgenannten haben keine eigene Gießerei, sie beziehen ihren Guss von Herstellern unter anderem in Italien und Frankreich. Der Produktionsbereich Heizkessel und Heizungsanlagen der NHW verkauft hauptsächlich an folgende Unternehmen: Stiebel El-

tron, Rapido Wärmetechnik, August Brötje und Elco Klöckner. Der Kommission wurde versichert, aufgrund des Gesamtbedarfs innerhalb des Sektors und von Umweltanforderungen bestünden für Neugeräte recht gute Aussichten. Aktuellere bzw. genauere Angaben hierzu wurden jedoch nicht mitgeteilt. Die Absatzzahlen der NHW wurden offenbar den Erwartungen nicht gerecht.

III. WÜRDIGUNG

21. Deutschland hat staatliche Beihilfen in Höhe von insgesamt mindestens 9 707 000 DEM gewährt, davon 7 707 000 DEM im Rahmen genehmigter staatlicher Beihilfeprogramme und mindestens 2 000 000 DEM als Ad-hoc und damit unrechtmäßig Beihilfen. Diese Beihilfen fallen unter den Geltungsbereich von Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag.
22. Die Neue Harzer Werke GmbH Blankenburg ist ein Unternehmen in Schwierigkeiten im Sinne der Leitlinien für die Beurteilung von staatlichen Beihilfen zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten⁽⁸⁾. Die gewährten Beihilfen werden im Rahmen der in Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe c) EG-Vertrag vorgesehenen Ausnahmeregelung gewürdigt.
23. Die Voraussetzungen für eine Anordnung zur Auskunfts-erteilung sind erfüllt. Mit Schreiben vom 23. März 1999 bat die Kommission unter anderem um Auskünfte zu den Bedingungen des Verkaufs der HW-Aktiva an die NHW, zur Finanzierung des Umstrukturierungsplans, zur Kapazitätsauslastung und zu den Personalkosten. Die Kommission hat die erbetenen Informationen nur zum Teil erhalten. Hierauf wurde ein Erinnerungsschreiben versandt, und am 29. Februar 2000 ist der letzte Termin verstrichen.

⁽⁸⁾ ABl. C 368 vom 23.12.1994, S. 12. Gemäß Ziffer 7.5 Randnummer 101 Buchstabe b) der Leitlinien von 1999 der Gemeinschaft für staatliche Beihilfen zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten (ABl. C 288 vom 9.10.1999, S. 2) bleiben die Leitlinien in der Fassung von 1994 in diesem Fall anwendbar.

24. Die Kommission wurde nicht umfassend informiert und kann daher die staatliche Beihilfe nicht entsprechend den Leitlinien zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in wirtschaftlichen Schwierigkeiten angemessen würdigen. Die Kommission hegt ernste Zweifel bezüglich der Rentabilität des Unternehmens. Die Umsatzentwicklung hat sich in beiden Produktionsbereichen seit 1996 nicht wesentlich verbessert. Rund 45 % der Gesamteinnahmen werden für die Arbeitskosten aufgewendet, die nach wie vor sehr hoch bleiben. Die Kapazitätsentwicklung, in Fertigungsstunden gemessen, ist rückläufig: 172 912 im Jahr 1998 gegenüber 174 624 im Jahr 1997. Laut Anmeldung wurden für die Jahre 1997 (- 671 394 DEM) und 1998 (- 809 000 DEM) weiterhin zunehmende Verluste verbucht. Den jüngsten Informationen seitens der deutschen Behörden zufolge ist das Ziel, 1999 in die Gewinnzone zu kommen, verfehlt worden. Allerdings wurde die Kommission von den deutschen Behörden unterrichtet, dass man ihr einen neuen Umstrukturierungsplan zuleiten werde.
25. Was die Verhältnismäßigkeit der Beihilfe angeht, so kann die Kommission nicht beurteilen, ob die Bankdarlehen auf rein geschäftlicher Basis gewährt wurden, und somit auch nicht, ob sie ein Beihilfeelement enthalten. Wenn kein Beihilfeelement besteht, trägt der Investor 41 % der Gesamtumstrukturierungskosten.
26. Die NHW erwarb im Umstrukturierungszeitraum eine 20%ige Beteiligung an der Eisenguss Torgelow GmbH. Da diese Investition im Umstrukturierungsplan⁽⁹⁾ nicht erwähnt ist, kann die Kommission nicht beurteilen, ob diese neue Investition für die Umstrukturierung erforderlich ist. Folglich lässt sich auch nicht eindeutig sagen, ob die Beihilfe auf das notwendige Mindestmaß beschränkt war. Daraus hegt die Kommission Bedenken bezüglich der Verhältnismäßigkeit der Beihilfe.
27. Der Umstrukturierungsplan wurde der Kommission nicht vor Beginn seiner Umsetzung mitgeteilt. In der jetzt ange meldeten Form bleibt der Umstrukturierungsplan recht unbestimmt. Zum gegenwärtigen Zeitpunkt sind Zweifel angebracht, ob der Umstrukturierungsplan vollständig durchgeführt worden ist. Die Mitarbeiterzahl scheint höher zu sein als ursprünglich geplant. Die daraus resultierenden Gemeinkosten tragen zu den schlechten Unternehmensergebnissen bei.
28. Die NHW wurde gegründet, nachdem die Harzer Werke GmbH die Gesamtvollstreckung beantragt hatte, und übernahm die Aktiva dieser letztgenannten Firma (Auffanglösung). In Ermangelung ausreichender Informationen kann die Kommission nicht beurteilen, ob das Unternehmen an den besten Bieter verkauft wurde.
29. Die Kommission hegt ernste Bedenken, ob die zugunsten der NHW gewährten Beihilfen mit dem EG-Vertrag und den Leitlinien vereinbar sind.

⁽⁹⁾ Leitlinien für die Beurteilung von staatlichen Beihilfen zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten, Ziffer 3.2.2 iii) (Abl. C 368 vom 23.12.1994).

IV. SCHLUSSFOLGERUNG

30. Wegen der Unvollständigkeit der vorliegenden Informationen und aus den genannten Gründen hegt die Kommission mithin Bedenken hinsichtlich der Rentabilität des Unternehmens NHW, hinsichtlich des Verhältnisses der Beihilfe zu den Kosten und Nutzen der Umstrukturierung und hinsichtlich der vollständigen Durchführung des Umstrukturierungsplans, der der Kommission nicht vor Beginn der Umstrukturierungsphase vorgelegt wurde.
31. Ausgehend von den bisherigen Feststellungen hat die Kommission daher beschlossen, in Bezug auf die folgende Beihilfe — Zuschuss der BvS in Höhe von 2 000 000 DEM — das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag einzuleiten. Die Kommission teilt der Bundesrepublik Deutschland mit, dass die Einleitung des Verfahrens auch jegliche künftigen, zu Gunsten desselben Wirtschaftsunternehmens geplanten oder gewährten Beihilfen, unbeschadet von Änderungen seiner Rechtsform, betrifft, einschließlich anmeldepflichtiger staatlicher Beihilfen, die die Kommission ausgehend von der Antwort Deutschlands auf die dieser Entscheidung beigefügten Anordnung zur Auskunftserteilung unter Umständen ermittelt.
32. Aus den vorgenannten Gründen und gemäß Artikel 10 Absatz 3 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates vom 22. März 1999 über besondere Vorschriften für die Anwendung von Artikel 88 des EG-Vertrags⁽¹⁰⁾ fordert die Kommission im Wege einer Anordnung zur Auskunftserteilung den betreffenden Mitgliedstaat, im vorliegenden Fall die Bundesrepublik Deutschland, auf, ihr innerhalb eines Monats nach Eingang dieses Schreibens alle für die Prüfung der Vereinbarkeit der zu Gunsten der Neue Harzer Werke GmbH Blankenburg gewährten Beihilfen mit dem Gemeinsamen Markt sachdienlichen Unterlagen, Informationen und Angaben zu übermitteln. Die Kommission fordert die deutsche Regierung auf, dabei auf alle vorstehend dargelegten Bedenken einzugehen und insbesondere zu den folgenden Punkten Informationen im nötigen Detail vorzulegen:
33. Einen vollständigen Umstrukturierungsplan, der eine sachgerechte Beurteilung erlaubt und Folgendes enthält:
- eine vollständige und auf dem neuesten Stand befindliche Aufstellung zu den Investitionen und deren Finanzierung,
  - Maßnahmen zur Senkung der Personalkosten,
  - Informationen zu den Ergebnissen des Unternehmens in den Jahren 1996 und 1997 sowie in den Folgejahren.
- Andere Informationen, die benötigt werden, um die Existenz staatlicher Beihilfen und ihre Vereinbarkeit mit dem Vertrag zu beurteilen:
- die genauen Bedingungen für die von der Nord LB und der Kreditanstalt für Wiederaufbau gewährten Darlehen,

⁽¹⁰⁾ Abl. L 83 vom 27.3.1999, S. 1.

- eine Bestätigung, dass die Darlehenszinsen durch die NHW gezahlt werden,
  - Angaben zur Notwendigkeit der 20%igen Beteiligung an der Eisenguß Torgelow GmbH, die während der Umstrukturierungszeit erworben wurde,
  - erschöpfende Informationen zur Kapazität und Auslastung der beiden Fertigungsstrecken des Unternehmens,
  - aktuelle Angaben zur Unternehmensentwicklung 1999 und insbesondere zur (testierten) Gewinn- und Verlustrechnung und zur Belegschaftsentwicklung.
34. Andernfalls wird die Kommission eine Entscheidung auf der Grundlage der ihr vorliegenden Elemente treffen. Sie bittet Ihre Behörden, dem etwaigen Empfänger der Beihilfe unverzüglich eine Kopie dieses Schreibens zuzuleiten.
35. Die Kommission erinnert die Bundesrepublik Deutschland an die Sperrwirkung des Artikels 93 Absatz 3 EG-Vertrag und macht in diesem Zusammenhang auf ihr an alle Mitgliedstaaten übermitteltes Schreiben vom 22. Februar 1995 aufmerksam, wonach jede unrechtmäßig gewährte Beihilfe von ihrem Empfänger zurückgefordert werden kann.»
-

Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης

(Υπόθεση COMP/M.2203 — BA/EIB/Wiener Städtische/CAIB/Duke Street/UBF/JV)

Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία

(2000/C 301/06)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 16 Οκτωβρίου 2000, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 ⁽²⁾, με την οποία οι επιχειρήσεις Bank Austria AG (BA), European Investment Bank (EIB), Wiener Städtische Allgemeine Versicherung AG (Wiener Städtische), CAIB Investmentbank AG (CAIB) που ελέγχεται από την BA, και η Duke Street Capital Management Services Guernsey Ltd (Duke Street) αποκτούν, με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού, κοινό έλεγχο της επιχειρησης UBF Mittelstandsfinanzierungs AG (UBF) με αγορά μετοχών σε νεοδημιουργηθείσα εταιρεία που αποτελεί κοινή επιχείρηση.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

- BA: τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες,
- EIB: χρηματοδοτικός οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- Wiener Städtische: ασφαλιστικές υπηρεσίες,
- CAIB: χρηματοοικονομικές επενδύσεις,
- Duke Street: χρηματοοικονομικές επενδύσεις.

3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια απλοποιημένη διαδικασία αντιμετώπισης ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 ⁽³⁾ σημειώνεται ότι η παρούσα υπόθεση είναι υποψήφια για να αντιμετωπιστεί βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στην ανακοίνωση.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιεσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά COMP/M.2203 — BA/EIB/Wiener Städtische/CAIB/Duke Street/UBF/JV. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθ. (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού,
Διεύθυνση B — Task Force Συγκεντρώσεων,
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70,
B-1000 Βρυξέλλες.

⁽¹⁾ EE L 395 της 30.12.1989, σ. 1. διορθωτικό στην EE L 257 της 21.9.1990, σ. 13.

⁽²⁾ EE L 180 της 9.7.1997, σ. 1. διορθωτικό στην EE L 40 της 13.2.1998, σ. 17.

⁽³⁾ EE C 217 της 29.7.2000, σ. 32.

Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση**(Υπόθεση COMP/M.1980 — Volvo/Renault V.I.)**

(2000/C 301/07)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Στις 1 Σεπτεμβρίου 2000, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την ανωτέρω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την αναγνωρίσει ως σύμφωνη με την κοινή αγορά. Η απόφαση αυτή βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στην αγγλική γλώσσα και θα δημοσιοποιηθεί αφού διαγραφούν τα επαγγελματικά απόρρητα που ίσως περιέχει. Θα διατίθεται:

- υπό έντυπη μορφή μέσω των γραφείων πωλήσεως της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (βλέπε οπισθόφυλλο),
- υπό ηλεκτρονική μορφή «CEN» στη βάση δεδομένων Celex, όπου φέρει αριθμό εγγράφου 300M1980. Το Celex είναι το αυτοματοποιημένο σύστημα τεκμηρίωσης του κοινοτικού δικαίου.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με συνδρομές απευθυνθείτε στην ακόλουθη διεύθυνση:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/A/4-B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Τηλέφωνο (352) 29 29-42455· φαξ (352) 29 29-42763.

Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση**(Υπόθεση COMP/M.1891 — BP Amoco/Castrol)**

(2000/C 301/08)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Στις 18 Μαΐου 2000, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την ανωτέρω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την αναγνωρίσει ως σύμφωνη με την κοινή αγορά. Η απόφαση αυτή βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στην αγγλική γλώσσα και θα δημοσιοποιηθεί αφού διαγραφούν τα επαγγελματικά απόρρητα που ίσως περιέχει. Θα διατίθεται:

- υπό έντυπη μορφή μέσω των γραφείων πωλήσεως της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (βλέπε οπισθόφυλλο),
- υπό ηλεκτρονική μορφή «CEN» στη βάση δεδομένων Celex, όπου φέρει αριθμό εγγράφου 300M1891. Το Celex είναι το αυτοματοποιημένο σύστημα τεκμηρίωσης του κοινοτικού δικαίου.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με συνδρομές απευθυνθείτε στην ακόλουθη διεύθυνση:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/A/4-B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Τηλέφωνο (352) 29 29-42455· φαξ (352) 29 29-42763.